

T. C. Resmi Gazete

Başbakanlık
Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğünce Yayınlanır

Kuruluşu : 7 Ekim 1920

15 Mayıs 1994
PAZAR

Sayı : 21935

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Milletlerarası Sözleşme

Karar Sayısı : 94/5419

28/12/1993 tarihli ve 3957 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Bazal Sözleşmesi"nin onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 2/3/1994 tarihli ve EIUK-1295-2096 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'na 7/3/1994 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Süleyman DEMİREL
CUMHURBAŞKANI

Prof. Dr. Tansu ÇİLLER
Başbakan

M. KARAYALÇIN
Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.

İ. TEZ
Devlet Bakanı

N. KURT
Devlet Bakanı

E. ŞAHİN
Devlet Bakanı

M. GÖLHAN
Millî Savunma Bakanı

N. AYAZ
Millî Eğitim Bakanı

M. KÖSTEPEN
Ulaştırma Bakanı

M. T. KÖSE
Sanayi ve Ticaret Bakanı

D. F. SAĞLAR
Turizm Bakanı V.

N. CEVHERİ
Devlet Bakanı

B. S. DAÇE
Devlet Bakanı

İ. TEZ
Devlet Bakanı V

N. TEKİNEL
Devlet Bakanı

N. MENTEŞE
İçişleri Bakanı

O. KUMBARACIBAŞI
Bayındırlık ve İskan Bakanı

R. ŞAHİN
Tarım ve Köyşeri Bakanı

V. ATASOY
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

H. EKİNCİ
Orman Bakanı

Y. AKTUNA
Devlet Bakanı

T. AKYOL
Devlet Bakanı

A. A. DOĞAN
Devlet Bakanı

Ş. ERDEM
Devlet Bakanı

H. ÇETİN
Dışişleri Bakanı

A. Ş. EREK
Devlet Bakanı

M. A. YILMAZ
Devlet Bakanı

A. ATAÇ
Devlet Bakanı

M. S. OKTAY
Adalet Bakanı

İ. ATTILA
Maliye Bakanı

M. K. DİNÇ
Sağlık Bakanı

M. MOÇULTAY
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

D. F. SAĞLAR
Kültür Bakanı

R. AKÇALI
Çevre Bakanı

Yürütme ve İdare Bölümü Sayfa : 1

Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Bazal Sözleşmesi

GİRİŞ

Bu Sözleşmeye taraf olan devletler; tehlikeli atıklarla diğer atıkların ve bunların sınırlarötesi taşınımının insan sağlığı ile çevrede yol açtığı zarar tehlikesinin bilincinde olarak,

Tehlikeli atıklarla diğer atıkların giderek artan oluşumu, karmaşıklığı ve sınırlarötesi taşınımının insan sağlığı ve çevre için büyüyen bir tehdit oluşturduğunun farkında olarak,

İnsan sağlığını ve çevreyi, bu atıkların yarattığı tehlikelerden korumanın en etkin yolunun, atıkların oluşumunu miktar ve/veya tehlike potansiyeli açısından asgari düzeye indirmek olduğunun da farkında olarak,

Bertaraf yerleri neresi olursa olsun, sınırlarötesi taşınımını da dahil olmak üzere, tehlikeli atıkların ve diğer atıkların yönetiminin, insan sağlığı ve çevre ile tutarlı olabilmesini sağlamak amacıyla, Devletler'in gerekli tedbirleri almaları hususunda ikna olarak,

Atık üreticilerinin bertaraf yerleri neresi olursa olsun, tehlikeli atıkların ve diğer atıkların, insan sağlığı ve çevre ile tutarlı bir şekilde nakli ve bertarafı konusundaki görevlerini yerine getirmeleri hususunun Devletler tarafından temin edilmesi gereğini göz önünde bulundurarak,

Yabancı tehlikeli atıkların ve diğer atıkların kendi bölgesine girmesi veya bertaraf edilmesini yasaklamak konusunda Devletler'in hükümlerini kabul ederek,

Tehlikeli atıkların sınırlarötesi taşınımının ve bertarafının, başka Devletler'de, özellikle de gelişmekte olan ülkelerde bertarafının yasaklanması konusunda giderek artmakta olan isteği de göz önüne alarak,

Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların, çevre ve etkin yönetim ilkeleri ile uyum içinde olduğu sürece, üretilmiş oldukları Devlet'te bertaraf edilmeleri hususunda ikna olarak,

Bu atıkların oluştukları Devlet'ten başka bir Devlet'e sınırlarötesi taşınımına ancak, insan sağlığına ve çevreye zarar vermeyecek şartlar altında ve bu Sözleşme hükümleri çerçevesinde gerçekleştiği takdirde, izin verilmesi gerektiği hususunun da bilincinde olarak,

Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların artan kontrolünün, bu atıkların çevresel açıdan tutarlı bir şekilde yönetimi ve sınırlarötesi taşınımının azaltılması konusunda teşvik edici bir işlev göreceğini dikkate alarak,

Tehlikeli atıkların Devletler arasında sınırlarötesi taşınımının kontrolü ve bu taşınımına ilişkin bilgilerin gereğince değişimine ilişkin tedbirlerin Devletler tarafından alınması hususunda ikna olarak,

Tehlikeli maddelerin taşınmasına ilişkin olarak çevrenin korunması konusunda bir dizi uluslararası ve bölgesel anlaşmanın ele alındığını göz önünde bulundurarak,

Birleşmiş Milletler İnsan Çevresi Konferansı (Stockholm, 1972) Bildirgesi'ni, Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) Yönetim Konseyi'nin 17 Temmuz 1987 tarihli, 14/30 sayılı kararıyla kabul edilen Tehlikeli Atıkların Çevreyle Uyumlu Bir Şekilde Yönetimine İlişkin Kahire İlkeleri'ni, Birleşmiş Milletler Tehlikeli Malların Taşınması Uzmanlar Komitesi tarafından 1957 yılında formüle edilen ve her iki yılda bir güncelleştirilen Tavsiyelerini, Birleşmiş Milletler sistemi içinde kabul edilen ilgili tavsiye, bildirme, belge ve yönetmeliklerle, diğer uluslararası ve bölgesel örgütler tarafından yapılan etüt ve çalışmaları dikkate alarak,

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun otuzyedinci oturumunda (1982) kabul ettiği Dünya Tabiat Sözleşmesi ruhunu, ilke, hedef ve işlevlerini, insan çevresinin ve doğal kaynakların korunmasına ilişkin, etik kurallar olarak kabul ederek,

Devletler'in, insan sağlığının ve çevrenin korunmasına ilişkin uluslararası yükümlülüklerini yerine getirmek zorunda olduklarını ve uluslararası hukuk uyarınca sorumlu olduklarını onaylayarak,

Bu Sözleşme hükümlerinin veya Sözleşme protokollerinden herhangi birinin ihlali halinde, anlaşmaların ilgili uluslararası kanunları uygulayacağını kabul ederek,

Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların oluşumunu en aza indirmek amacıyla, çevreyle tutarlı düşük atık üreten teknolojilerin, yeniden değerlendirme alternatiflerinin, bakım ve yönetim sistemlerinin geliştirilmesi ve uygulanması gereğinin bilincinde olarak,

Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların sınırlarötesi taşınımının kontrolü gereğine ilişkin, giderek büyüyen uluslararası ilginin ve bu taşınımın mümkün olabildiği ölçüde en aza indirilmesi gereğinin de bilincinde olarak,

Tehlikeli atıklar ve diğer atıklar konusunda, sınırlarötesi yasadışı trafiğin yarattığı sorunlardan kaygı duyarak,

Gelişmekte olan ülkelerin, tehlikeli atıkların ve diğer atıkların yönetimi konusunda sınırlı olanaklarının olduğunu da dikkate alarak,

Kahire İlkeleri ve UNEP Yönetim Konseyi'nin Çevre Koruma Teknolojisi Transferinin Geliştirilmesine ilişkin 14/16 sayılı kararı ruhu çerçevesinde, mahalli olarak üretilen tehlikeli atıkların ve diğer atıkların uygun bir şekilde yönetimine ilişkin teknolojinin özellikle gelişmekte olan ülkelere transfer edilmesi gereğini kabul ederek,

Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların, ilgili uluslararası Sözleşmeler ve tavsiye kararları uyarınca taşınması gereğini de kabul ederek,

Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların sınırlarötesi taşınımına, bu atıkların taşınmasının ve nihai bertarafının sadece çevreyle uyumlu bir şekilde gerçekleştirilmesi durumunda, izin verilmesi gereğine ikna olarak,

İnsan sağlığını ve çevreyi, tehlikeli atıkların ve diğer atıkların oluşumu ve yönetiminden kaynaklanabilecek olumsuz etkilerden sıkı kontrol yoluyla korumaya kararlı olarak,

Aşağıdaki hususlar üzerinde anlaşmaya varmışlardır:

Madde 1

Sözleşme'nin Kapsamı

1. Bu Sözleşmenin amaçları açısından, sınırlarötesi taşınımına konu olan aşağıdaki atıklar, "tehlikeli atıklar" olarak değerlendirilecektir.

(a) Ek III'te belirtilen özelliklerden herhangi birine sahip olmaları kaydıyla, Ek I'de belirtilen kategorilerden herhangi birine ait olan atıklar; ve

(b) Yukarıdaki (a) fıkrasına dahil olmadıkları halde, ihracatçı, ithalatçı veya transit Tarafın kendi mevzuatına göre tehlikeli olarak tanımladığı veya tehlikeli olduğuna inanılan atıklar,

2. Ek II'de belirtilen kategorilerden herhangi birine ait olan ve sınırlarötesi taşınımına konu olan atıklar, bu Sözleşme amaçları açısından "diğer atıklar" olarak tanımlanacaktır.

3. Radyoaktif maddelere ilişkin uluslararası belgeler de dahil olmak üzere, diğer kontrol sistemine tabi olan radyoaktif atıklar bu sözleşme kapsamı dışındadır.

4. Gemilerin normal işlemlerinden doğan ve deşarjı başka bir uluslararası belgeye konu olan atıklar, bu Sözleşme kapsamı dışındadır.

Madde 2

Tanımlar

Bu Sözleşmenin amaçları açısından;

1. "Atıklar", ulusal kanunlar hükümleri uyarınca bertaraf edilen, edilmesi düşünülen veya gereken madde veya nesnelere.

2. "Yönetim", bertaraf alanlarının bertaraf sonrası bakımı da dahil olmak üzere, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların toplanması, nakli ve bertarafı anlamına gelecektir.

3. "Sınırlarötesi taşınım", sözkonusu taşınım olayında en az iki Devlet'in olması şartıyla, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların, bir Devlet'in ulusal yetkileri altındaki alana veya bu alandan geçerek, diğer bir Devlet'in ulusal yetkileri altındaki alana veya bu alandan geçerek herhangi bir Devlet'in ulusal yetki alanları içinde olmayan bir alana taşınması anlamına gelecektir.

4. "Bertaraf", bu Sözleşme'nin IV nolu Ek'inde belirtilen işlemlerden herhangi biri anlamına gelecektir.

5. "Onaylı saha veya tesis", tehlikeli atıkların veya diğer atıkların bertarafı için, saha veya tesisin bulunduğu Devlet'in ilgili makamı tarafından, bu amaç için, yetki veya izin verilen saha veya tesis anlamına gelecektir.

6. "Yetkili makam", ilgili Tarafın uygun göreceği coğrafi alanlar içinde, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların sınırlarötesi taşınımına ilişkin bildirim ve bilgileri almak ve bu bildirimle, 6. madde uyarınca cevap vermek üzere sorumlu olabilecek bir taraf tarafından tayin edilen resmi makam anlamına gelecektir.

7. "Odak noktası", 5. maddede atıfta bulunulan Taraf'ın 13. ve 15. maddelerde hükme bağlandığı şekilde bilgi almak ve vermekle sorumlu organı anlamına gelecektir.

8. "Tehlikeli atıkların veya diğer atıkların çevreyle uyumlu bir şekilde yönetimi", tehlikeli atıkların veya diğer atıkların, insan sağlığını ve çevreyi bu atıklardan kaynaklanabilecek olumsuz etkilerden koruyacak şekilde yönetilmesini sağlamak üzere tüm pratik tedbirlerin alınması anlamına gelecektir.

9. "Bir devletin ulusal yetkisi altındaki alan", bir Devlet'in insan sağlığı ve çevrenin korunması hususunda, uluslararası kanunlara uygun olarak, idari ve düzenleyici sorumluluğu altındaki kara, deniz ve hava sahası anlamına gelecektir.

10. "İhracatçı Devlet", tehlikeli atıkların veya diğer atıkların sınırlarötesi taşınımını başlattığı veya başlanmasının planlandığı Taraf anlamına gelecektir.

11. "İthalatçı Devlet", tehlikeli atıkların veya diğer atıkların bertaraf edilmek veya herhangi bir devletin ulusal yetkisi altında bulunmayan bir alanda bertaraf edilmeden önce yüklemeye yapılması amacıyla sınırlarötesi taşınımının yöneldiği veya planlandığı taraf anlamına gelecektir.

12. "Transit Devlet", ihracatçı veya ithalatçı Devlet dışında, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların geçtiği veya geçişinin planlandığı Devlet anlamına gelecektir.

13. "İlgili Devletler", Taraf olsun veya olmasınlar, ihracatçı ve ithalatçı Devletler ile transit Devletler anlamına gelecektir.

14. "Şahıs", herhangi bir özel veya hükmi şahıs anlamına gelecektir.

15. "İhracatçı", ihracatçı Devlet'in yetkisi altında tehlikeli atıkların veya diğer atıkların ihracatını yürüten herhangi bir şahıs anlamına gelecektir.

16. "İthalatçı", ithalatçı Devlet'in yetkisi altında, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların ithalatını yürüten herhangi bir şahıs anlamına gelecektir.

17. "Taşıyıcı", tehlikeli atıkların veya diğer atıkların nakliyesini gerçekleştiren herhangi bir şahıs anlamına gelecektir.

18. "Üretici", faaliyetleri ile tehlikeli atıkları veya diğer atıkları üreten herhangi bir şahıs veya, bu şahıs bilinmiyorsa, bu atıkları kontrolü ve/veya mülkiyeti altında tutan şahıs anlamına gelecektir.

19. "Bertaraf edici", kendisine tehlikeli atıkların veya diğer atıkların sevkiyatının yapıldığı ve bu atıkların bertarafı işlemini yürüten herhangi bir şahıs anlamına gelecektir.

20. "Politik ve/veya ekonomik bütünleşme teşkilatı", hükümler Devletler'in oluşturduğu ve üye Devletler'in, işbu Sözleşme'nin kapsamına giren hususlardaki yetkiyi devretmiş oldukları ve kendi iç usulleri uyarınca, bu Sözleşme'yi imzalamak, tasdik veya kabul etmek, onamak, resmen teyid etmek veya katılmak yetkisine sahip teşkilat anlamına gelecektir.

21. "Yasadışı trafik", tehlikeli atıkların veya diğer atıkların 9. maddede belirtildiği şekilde sınırlarötesi taşınımını anlamına gelecektir.

Madde 3

Tehlikeli Atıkların Ulusal Tanımı

1. Taraflar bu Sözleşme'ye Taraf olduktan sonra altı ay içinde, kendi ulusal mevzuatına göre tehlikeli olarak tanımlanan veya düşünülen, Ek I ve II'de listelenenler dışındaki atıkları ve atıklara uygulanabilir, sınırlarötesi taşınım usulleriyle ilgili gereklilikleri, Sözleşme Sekreteryası'na bildirecektir.

2. Taraflar, 1. fıkra uyarınca temin etmiş oldukları bilgilerde meydana gelebilecek herhangi bir önemli değişikliği sonradan Sekreteryaya'ya bildirecektir.

3. Sekreteryaya, 1. ve 2. fıkralar uyarınca almış olduğu bilgileri derhal tüm Taraflar'a bildirecektir.

4. Taraflar Sekreteryaya tarafından 3. fıkra kapsamında kendilerine iletilen bilgilerin, ihracatçılarına aktarılması için sorumlu olacaktır.

Madde 4

Genel Yükümlülükler

1. (a) Bertaraf amacıyla tehlikeli atıkların veya diğer atıkların ithalini yasaklama hakkını kullanan Taraflar, kararlarını 13. madde uyarınca diğer Taraflar'a bildireceklerdir.

(b) Taraflar, kendilerine (a) bendi uyarınca bildirimde bulunulduğunda, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların ithalini yasaklamış bulunan Taraflar'a, bu atıkların ihracını yasaklayacak veya bu ihracat işlemine izin vermeyeceklerdir.

(c) İthalatçı Devlet'in tehlikeli atıkların ve diğer atıkların ithalini yasaklamadığı durumlarda, ithalatçı Devlet söz konusu ithalata yazılı olarak rıza göstermediği takdirde Taraflar, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların ihracını yasaklayacak veya bu ihracat işlemine izin vermeyeceklerdir.

2. Taraflar, aşağıdaki hususlarda gerekli tedbirleri alacaktır:

(a) Toplumsal, teknolojik ve ekonomik hususları da göz önüne alarak, tehlikeli atıkların ve diğer atıkların oluşumunun asgariye indirilmesini temin etmek;

(b) Bertaraf yerleri ne olursa olsun, tehlikeli atıkların ve diğer atıkların çevreyle uyumlu yönetimi amacıyla, mümkün olduğu ölçüde kendi içinde yer seçecek uygun bertaraf tesislerini temin etmek;

(c) Tehlikeli atıkların veya diğer atıkların yönetiminde görev alan şahısların, bu yönetim işleminden kaynaklanan tehlikeli atıkların ve diğer atıkların yaratacağı kirliliği önlemek ve kirlilik oluştuğu takdirde de, bu kirliliğin insan sağlığı ve çevre üzerindeki sonuçlarını asgariye indirmek için gereken tedbirleri almasını temin etmek;

(d) Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların sınırlarötesi taşınımında bu atıkların asgari seviyeye indirilen miktarının çevreyle uyumlu ve etkin yönetiminin garantisini ve insan sağlığını ve çevreyi, bu taşınımın olumsuz etkilerinden koruyacak şekilde yürütülmesini temin etmek;

(e) Tehlikeli atıkların veya diğer atıkların, mevzuatları gereğince tüm ithalatları yasaklamış olan veya bu atıkların, Taraflar'ın ilk toplantılarında kararlaştırılacakları kriterlere göre çevreyle tutarlı bir şekilde yönetilmeyeceğine inanan Taraf bir Devlet'e ve ekonomik ve/veya politik bütünlüşme teşkilatına üye Taraf Devletler'e ve özellikle de gelişmekte olan ülkelere ihracına izin vermemek;

(f) Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların öngörülen sınırlarötesi taşınımına ait bilgilerin, Ek V A uyarınca, söz konusu taşınım işleminin insan sağlığı ve çevre üzerindeki etkilerini de açıkça belirtecek şekilde ilgili Devletler'e temin edilmesi hususunu hükme bağlamak;

(g) Çevreyle tutarlı bir şekilde yönetilmeyeceğine inandığı tehlikeli atıkların ve diğer atıkların ithalini önlemek;

(h) Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların çevreyle tutarlı bir şekilde yönetimini geliştirmek ve yasadışı trafiği engellemek amacıyla, bu atıkların sınırlarötesi taşınımına ilişkin bilgilerin açıklanması da dahil olmak üzere, doğrudan ya da Sekreteryaya aracılığıyla diğer Taraflar'la ve ilgili teşkilatlarla işbirliğinde bulunmak;

3. Taraflar, tehlikeli atıkların ve diğer atıkların yasadışı trafiğinin suç olduğunu göz önünde bulunduracaklardır.

4. Bu Sözleşme'yi ihlal eden fiillerin önlenmesi ve cezalandırılmasına ilişkin tedbirler de dahil olmak üzere, Sözleşme hükümlerinin tatbiki için gereken hukuki, idari ve diğer tedbirler Taraflar'ca alınacaktır.

5. Taraflar, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların Taraf olmayan ülkelere ihracına veya bu ülkelerden ithaline izin vermeyeceklerdir.

6. Taraflar, sınırlarötesi taşınımına konu olsun olmasın, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların, 60° güney enleminin güneyindeki alanlarda bertaraf edilmek üzere ihracına izin vermemeyi kabul ederler.

7. Taraflar ayrıca aşağıdaki hususları yerine getireceklerdir:

(a) Tehlikeli atıkların veya diğer atıkların taşınımı veya bertarafı hususunda yetki veya izin verilmedikçe, ulusal yargı yetkisi altında şahısların bu işlemleri yerine getirmelerini yasaklamak;

(b) Sınırlarötesi taşınımına konu olacak tehlikeli atıkların veya diğer atıkların, paketleme, etiketleme ve nakliyat alanlarında genel olarak kabul görmüş uluslararası kurallara ve standartlara göre paketlenmesi, etiketlenmesi ve nakledilmesi ve uluslararası düzeyde kabul edilmiş ilgili uygulamalara itina gösterilmesi hususunu hükme bağlamak;

(c) Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların bertaraf yerlerine doğru sınırlarötesi taşınımının başladığı yerde, bu atıklarla birlikte bir dolaşım belgesinin bulunması gereğini hükme bağlamak.

8. Taraflar, ihraç edilecek tehlikeli atıkların veya diğer atıkların, ithalatçı Devlet'te veya başka bir yerde çevreyle tutarlı bir şekilde yönetilmeleri gereğini hükme bağlayacaktır. Bu Sözleşme'ye tabi atıkların çevreyle tutarlı yönetimine ilişkin teknik ilkeler, Taraflar'ın yapacakları ilk toplantıda kararlaştırılacaktır.

9. Taraflar, sadece aşağıda belirtilen şartlar gerçekleştiği takdirde, tehlikeli atıkların ve diğer atıkların sınırlarötesi taşınımına izin verilmesini temin etmek için gereken tedbirleri alacaklardır;

(a) İhracatçı Devlet'in, söz konusu atıkların çevreyle uyumlu bir biçimde bertarafı için gerekli teknik kapasiteye, gerekli tesislere veya uygun bertaraf sahalarına sahip olmaması; veya

(b) Söz konusu atıklara, ithalatçı Devlet'in yeniden değerlendirme ve işleme sanayileri tarafından hammadde olarak ihtiyaç duyulması; veya

(c) Söz konusu sınırlarötesi taşınımın, Taraflar'ın bu Sözleşme amaçlarından farklı olmamak şartıyla kararlaştırılacakları kriterlere göre yapılması.

10. Tehlikeli atıkların veya diğer atıkları oluşturan Devletler'in, bu atıkların çevreyle tutarlı bir şekilde yönetilmesi gereğini hükme bağlamak hususundaki Sözleşme yükümlülükleri, hiçbir şart altında ithalatçı veya transit Devlet'e devredilemez.

11. İşbu Sözleşme'de yer alan hiç bir hüküm, Taraflar'ın, insan sağlığı ve çevreyi daha iyi korumak amacıyla, İşbu Sözleşme hükümleriyle tutarlı ve uluslararası hukuka uygun ilave şartlar koymasını engellemeyecektir.

12. İşbu Sözleşme'de yer alan hiç bir hüküm, Devletler'in, uluslararası hukuk kuralları uyarınca tespit edilen karasuları üzerindeki hükümler haklarını, kendi münhasır ekonomik bölgelerinde ve kıta sahanlıklarında uluslararası hukuk kurallarına göre sahip oldukları hükümler haklarını ve yargı yetkilerini ve tüm Devletler'in uçak ve gemilerinin, uluslararası hukuka hükme bağlanan ve ilgili uluslararası belgelerde yansıtılan seyrü sefer haklarını ve serbestilerini kullanmalarını hiç bir şekilde etkilemeyecektir.

13. Taraflar, diğer Devletler'e özellikle de geliştirmekte olan ülkelere ihraç edilen tehlikeli atıkların ve diğer atıkların miktarını ve/veya kirlilik potansiyelini azaltabilmek imkanlarını periyodik olarak gözden geçireceklerdir.

Madde 5

Yetkili Makamların ve Odak Noktasının Tayini

İşbu Sözleşme'nin uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla Taraflar;

1. Bir ya da daha fazla sayıda yetkili makam ve bir odak noktası tayin veya tesis edeceklerdir. Transit Devlet durumunda, bildirim almak üzere bir yetkili makam tayin edilecektir.
2. İşbu Sözleşme'nin kendileri için yürürlüğe girmesini takip eden üç ay içinde, odak noktası ve yetkili makamlar olarak tayin ettikleri organlarını Sekreteryaya bildireceklerdir.
3. 2. fıkra uyarınca görevlendirdikleri organlardaki herhangi bir değişikliği, karar tarihinden itibaren bir ay içinde Sekreteryaya bildireceklerdir.

Madde 6

Taraflar Arasında Sınırlarötesi Taşınım

1. İhracatçı Devlet, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların öngörülen sınırlarötesi taşınımını ilgili Devlet'in yetkili makamına yazılı olarak bildirecek veya üretici yahut ihracatçının, ihracatçı Devlet'in yetkili makamları aracılığıyla yazılı bildirimde bulunması hususunu hükme bağlayacaktır. Bu bildirim, Ek V A'da verilen bilgileri ve beyanları içerecek ve ithalatçı Devlet'in kabul edebileceği bir dilde yazılacaktır. İlgili Devletler'in her birine sadece bir bildirim gönderilmesi gerekmektedir.

2. İthalatçı Devlet, söz konusu taşınım şartlı veya şartsız olarak rıza gösterdiğini, izin vermeyi reddettiğini veya ek bilgi istediğini belirten yazılı cevabını bildirimde bulunan tarafa gönderecektir. İthalatçı Devlet'in kesin cevabının bir nüshası, Taraf olan ilgili Devletler'in yetkili makamlarına gönderilecektir.

3. İthalatçı Devlet,

- (a) Bildirimde bulunan tarafın, ithalatçı Devlet'in yazılı muvafakatını aldığını; ve
- (b) Tehlikeli atıkların veya diğer atıkların çevreyle tutarlı bir şekilde yönetimine ilişkin bir sözleşmenin, ihracatçı ile bertaraf edici arasında imzalanmış olduğuna dair ithalatçı Devlet'in vereceği yazılı teyidin, bildirimde bulunan tarafın eline geçtiğini belgeleyen yazılı bir teyid almadıkça, oluşturucu veya ihracatçının sınırlarötesi taşınımı başlatmasına izin veremeyecektir.

4. Bu Sözleşme'ye taraf olan transit Devletler'in her biri, bildirim almış olduğunu derhal bildirimde bulunan tarafa teyid edecek ve daha sonra, söz konusu taşınım şartlı veya şartsız olarak rıza gösterdiğini, izin vermeyi reddettiğini veya ek bilgi istediğini belirten yazılı cevabını 60 gün içinde bildirimde bulunan tarafa gönderebilecektir. İhracatçı Devlet, transit Devlet'in, yazılı muvafakatını almadan, sınırlarötesi taşınımın başlatılmasına izin veremeyecektir. Ancak Taraflar'dan biri, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların transit sınırlarötesi taşınımı için genelde veya özel şartlar altında ön yazılı izin alınması gerektiğini aramamak kararı verir veya bu konudaki şartlarını değiştirirse, bu kararını 13. madde uyarınca derhal diğer Taraflar'a bildirecektir. Bu durumda ihracatçı Devlet, transit Devlet'in bildirim aldığı tarihten itibaren 60 gün içinde herhangi bir cevap almazsa, söz konusu ihracat işleminin transit Devlet üzerinden yapılmasına izin verebilir.

5. Atıkların,

(a) Sadece ihracatçı Devlet tarafından hukuken tehlikeli olarak tanımlandığı veya tehlikeli olduğuna inanıldığı durumlarda yapılacak sınırlarötesi taşınımında, bu maddenin 9. fıkrasının ithalatçı veya bertaraf edici ile ithalatçı Devlet'e tatbik edilen hükümleri, gerekli değişiklikler yapıldıktan sonra, ihracatçı ve ihracatçı Devlet'e de tatbik edilecektir;

(b) Sadece ithalatçı Devlet veya Taraf olan ithalatçı ve transit Devletler tarafından hukuken tehlikeli olarak tanımlandığı veya tehlikeli olduğuna inanıldığı durumlarda yapılacak sınırlarötesi taşınımında, bu maddenin 1, 3, 4 ve 6. fıkralarının ihracatçıya ve ihracatçı Devlet'e tatbik olunan hükümleri, gerekli değişiklikler yapıldıktan sonra ithalatçı veya bertaraf edici ile ithalatçı Devlet'e de tatbik edilecektir; veya

(c) Sadece bu Sözleşme'ye taraf herhangi bir transit Devlet tarafından hukuken tehlikeli olarak tanımlandığı veya tehlikeli olduğuna inanıldığı durumlarda yapılacak sınırlarötesi taşınımında, 4. fıkra hükümleri bu Devlet'e de tatbik edilecektir.

6. İlgili Devletler'in yazılı muvafakatına tabi olmak kaydıyla ihracatçı Devlet, aynı fiziksel ve kimyasal özellikleri taşıyan tehlikeli atıkların veya diğer atıkların, ihracatçı Devlet'in aynı gümrük çıkış kapısı ve ithalatçı Devlet'in de aynı gümrük giriş kapısı yoluyla, ve transit geçişin söz konusu olduğu durumlarda da, transit Devlet veya Devletler'in aynı gümrük giriş ve çıkış kapıları yoluyla, düzenli olarak aynı bertaraf ediciye sevk edilmesini mümkün kılan genel bir bildirimün üretici veya ihracatçı tarafından kullanılmasına izin verebilir.

7. Sevk edilecek tehlikeli maddelerin kesin miktarı veya periyodik listesi gibi belli bilgilerin temin edilmesi şartına tabi olmak kaydıyla ilgili Devletler, 6. fıkrada atıfta bulunulan genel bildirimün kullanılması hususunda yazılı muvafakatlarını verebilirler.

8. 6. ve 7. fıkralarda belirtilen genel bildirim ve yazılı muvafakat, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların en çok 12 aylık bir süre boyunca yapılacak birden çok sevkiyatını da kapsayabilir.

9. Taraflar, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların sınırlarötesi taşınımından sorumlu olan şahısların, söz konusu atıkların teslim edilmesi veya alınması sırasında dolaşım belgesini imzalamaları gereğini hükme bağlayacaklardır. Taraflar ayrıca, bertaraf edicinin, söz konusu atıkları teslim almış olduğunu ve bertaraf işleminin, bildirimde belirtildiği şekilde tamamlandığını ihracatçıya ve ihracatçı Devlet'in yetkili makamına bildirmesi gereğini de hükme bağlayacaklardır. İhracatçı Devlet bu bilgiyi almadığı takdirde, ihracatçı Devlet'in yetkili makamı veya ihracatçı durumu ithalatçı Devlet'e bildirecektir.

10. Bu maddede hükme bağlanan bildirim ve cevap, ilgili Taraflar'ın yetkili makamına veya Taraf olmayan Devletler söz konusu olduğunda da, uygun bir resmi makama iletilecektir.

11. Tehlikeli atıkların veya diğer atıkların sınırlarötesi taşınımı, işbu Sözleşme'ye Taraf olan ithalatçı Devlet veya transit Devlet'in gerekli göreceği sigorta, teminat veya başka bir garantiye tabi olacaktır.

Madde 7

Taraf Bir Devlet'ten Taraf Olmayan Devletler Üzerine Sınırlarötesi Taşınım

Bu Sözleşme'nin 6. maddesinin 2. paragrafı uyarınca, gerekli değişiklikler, Taraf bir Devlet'in Taraf olmayan Devlet veya Devletler üzerine yapacağı tehlikeli atıkların veya diğer atıkların sınırlarötesi taşınımına da uygulanacaktır.

Madde 8

Yeniden İthal Görevi

İlgili Devletler'in bu Sözleşme hükümleri uyarınca rıza gösterdikleri tehlikeli atıkların veya diğer atıkların sınırlarötesi taşınımının, Sözleşmeye göre tamamlanamadığı durumlarda, atıkların çevreyle uyumlu bir şekilde bertarafı için gerekli alternatif düzenlemeler yapılamadığı takdirde ihracatçı Devlet, söz konusu atıkların, ithalatçı Devlet'in ihracatçı Devlet'e ve Sekreteryaya bilgi verdiği tarihten itibaren 90 gün içinde veya ilgili Devletler'in mutabık kalacakları başka bir süre içinde geri almayı temin edecektir. Bu amaçla ihracatçı Devlet ve transit Tarafların herhangi biri, bu atıkların ihracatçı Devlet'e geri gönderilmesini engellemeyecek veya böyle bir işleme karşı çıkmayacaklardır.

Madde 9

Yasadışı Trafik

1. Bu Sözleşme amaçları açısından, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların herhangi bir sınırlarötesi taşınımı:

(a) Bu Sözleşme hükümleri uyarınca tüm ilgili Devletler'e bildirimde bulunulmadan yapılan; veya

(b) İlgili Devlet'in muvafakatını bu Sözleşme hükümleri uyarınca almadan yapılan; veya

(c) İlgili Devletler'in rızası sahtekarlık, yalan beyan veya hile ile elde edilerek yapılan; veya

(d) Maddi bir şekilde belgelere uymayan; veya

(e) Tehlikeli atıkların veya diğer atıkların, bu Sözleşme'ye ve genel uluslararası hukuk ilkelerine aykırı olarak kasıtlı bertarafı (örneğin, boşaltma) sonucunu doğuran, yasadışı trafik olarak kabul edilecektir.

2. Tehlikeli atıkların veya diğer atıkların sınırlarötesi taşınımının, ihracatçının veya üreticinin fiillerinden ötürü yasadışı trafik olarak kabul edildiği durumlarda, ihracatçı Devlet, kendisine yasadışı trafik hakkında bilgi verildiği tarihten itibaren 30 gün içinde veya ilgili Devletler'in mutabık kalacağı başka bir süre içinde, söz konusu atıkların:

(a) İhracatçı veya üretici, ya da gerekliyse kendisi tarafından ihracatçı Devlet'e geri getirilmesini veya bunları mümkün değilse,

(b) Bu Sözleşme hükümleri uyarınca bertaraf edilmesini temin edecektir. Bu amaçla ilgili Taraflar, atıkların ihracatçı Devlet'e geri gönderilmesini engellemeyecek veya böyle bir işleme karşı çıkmayacaklardır.

3. Tehlikeli atıkların veya diğer atıkların sınırlarötesi taşınımının, ithalatçının veya bertaraf edicinin fiillerinden ötürü yasadışı trafik olarak kabul edildiği durumlarda ithalatçı Devlet, yasadışı trafik konusundan haberdar olduğu tarihten itibaren 30 gün içinde veya ilgili Devletler'in mutabık kalacakları başka bir süre içinde söz konusu atıkların, ithalatçı veya bertaraf edici ya da, gerekliyse kendisi tarafından çevreyle uyumlu bir şekilde bertaraf edilmesini temin edecektir. Bu amaçla ilgili Taraflar, bu atıkların çevreyle uyumlu bir şekilde bertarafı için gerekli olduğu ölçüde işbirliğine gireceklerdir.

4. Yasadışı trafik sorumluluğunun ihracatçı veya üreticiye ya da ithalatçı veya bertaraf ediciye yüklenemediği durumlarda, ilgili Taraflar veya duruma göre diğer Taraflar, işbirliğine girerek, söz konusu atıkların ihracatçı Devlet'te veya ithalatçı Devlet'te ya da uygun görülen başka bir yerde çevreyle uyumlu bir şekilde mümkün olabilen en kısa sürede bertaraf edilmesini temin edeceklerdir.

5. Her bir Taraf, yasadışı trafiği engellemek ve cezalandırmak için gerekli ulusal/iç mevzuatı hazırlayacaktır. Bu madde amaçlarını gerçekleştirmek üzere Taraflar işbirliğine gireceklerdir.

Madde 10

Uluslararası İşbirliği

1. Taraflar, tehlikeli atıkların ve diğer atıkların çevreyle uyumlu bir şekilde yönetimini sağlamak ve geliştirmek amacıyla, birbirleriyle işbirliği yapacaklardır.

2. Bu amaçla Taraflar :

(a) Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların çevreyle uyumlu yönetimi geliştirebilmek amacıyla, bu atıkların uygun bir şekilde yönetimine ilişkin teknik standart ve uygulamalar arasında uyum sağlanması da dahil olmak üzere, iki taraflı veya çok taraflı esasla, istek üzerine bilgi temin edeceklerdir;

(b) Tehlikeli atıkların yönetiminin, insan sağlığı ve çevre üzerindeki etkilerini izlemek konusunda işbirliği yapacaklardır;

(c) Kendi ulusal kanunları, yönetmelikleri ve politikalarına tabi olmak kaydıyla tehlikeli atıkların ve diğer atıkların oluşumunu mümkün olabildiği ölçüde ortadan kaldırmak ve bu atıkların çevreyle uyumlu yönetimini temin etmek için daha etkin ve verimli yöntemler geliştirmek amacıyla, yeni ya da geliştirilmiş teknolojilerin kabul edilmesinin ekonomik, sosyal ve çevresel etkilerinin incelenmesi de dahil olmak üzere, çevreyle uyumlu ve düşük atık üreten teknolojilerin geliştirilmesi, uygulanması ve mevcut teknolojilerin iyileştirilmesi konusunda işbirliği yapacaklardır;

(d) Kendi ulusal kanun, yönetmelik ve politikalarına tabi olmak kaydıyla, tehlikeli atıkların ve diğer atıkların çevreyle uyumlu bir şekilde yönetimine ilişkin teknoloji ve yönetim sistemlerinin transferi konusunda işbirliği yapacaklardır. Taraflar ayrıca, özellikle bu konuda teknik yardıma ihtiyaç duyacak ve yardım talebinde bulunacak Taraflar'ın, teknik kapasitelelerinin geliştirilmesi hususunda da işbirliği yapacaklardır;

(e) Uygun teknik ilkelerin ve/veya uygulama standartlarının geliştirilmesi konusunda işbirliği yapacaklardır.

3. Taraflar, 4. maddenin 2. fıkrasının a, b ve c bentlerinin tatbiki konusunda gelişmekte olan ülkelere yardımcı olmak amacıyla işbirliğine girmek için gerekli tedbirleri alacaklardır.

4. Gelişmekte olan ülkelerin ihtiyaçlarını göz önüne alarak, Taraflar ve yetkili uluslararası teşkilatlar arasındaki işbirliği diğer şeyler yanı sıra, kamu bilincini, tehlikeli atıkların ve diğer atıkların çevreyle uyumlu yönetimini ve düşük atık üreten yeni teknolojilerin kabul edilmesi gibi hususları daha da geliştirmek amacıyla teşvik edilecektir.

Madde 11

İkili, Çok Taraflı ve Bölgesel Anlaşmalar

1. 4. maddenin 5. fıkrası hükümlerine bakılmaksızın Taraflar, bu Sözleşme'nin tehlikeli atıkların ve diğer atıkların çevreyle uyumlu yönetimine ilişkin hükümlerini ihlal etmemek kaydıyla, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların sınırlarötesi taşınımı konusunda Taraf olan veya olmayan Devletler'le ikili, çok taraflı veya bölgesel anlaşmalara veya düzenlemelere girebilirler. Bu anlaşma ve düzenlemeler, gelişmekte olan ülkelerin çıkarlarını göz önüne alarak, en az bu sözleşmenin hükümleri kadar çevreyle uyum içinde olmalıdır.

2. Taraflar, tehlikeli atıkların ve diğer atıkların, tümüyle kendi aralarındaki sınırlarötesi taşınımının kontrolü amacıyla, bu Sözleşmenin yürürlük tarihinden önce girmiş oldukları anlaşma veya düzenlemelerle, 1. fıkrada belirtilen düzenlemeler veya ikili, çok taraflı veya bölgesel anlaşmalardan herhangi birini sekreteryaya bildireceklerdir. Söz konusu anlaşmaların, tehlikeli atıkların ve diğer atıkların bu Sözleşme'de hükme bağlanan şekliyle çevreyle uyumlu yönetimine ters düşmemesi şartıyla, bu Sözleşme hükümleri, anılan anlaşmalar uyarınca gerçekleşen sınırlarötesi taşınımları etkilemeyecektir.

Madde 12

Sorumluluk Konusunda Danışma

Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların sınırlarötesi taşınımından ve bertarafından kaynaklanan sorumluluk ve tazminata ilişkin kural ve usulleri belirleyen bir protokolün en kısa sürede kabul edilmesi amacıyla Taraflar, işbirliğine gireceklerdir.

Madde 13

Bilgi Aktarımı

1. Tehlikeli atıkların veya diğer atıkların sınırlarötesi taşınımı veya bertarafı sırasında, diğer Devletler'de insan sağlığı ve çevre üzerinde risk yaratabilme ihtimali bulunan bir kaza meydana gelmesi halinde Taraflar, duruma ilişkin bilgi edindiklerinde diğer Devletler'e de derhal haber verilmesini temin edeceklerdir.

2. Taraflar, Sekreteryaya aracılığıyla :

(a) Madde 5 uyarınca tayin edilen yetkili makamlar ve/veya odak noktalarına ilişkin değişiklikleri;

(b) Madde 3 uyarınca tehlikeli atıkların ulusal tanımındaki değişiklikleri; ve, mümkün olabilen en kısa sürede,

(c) Tehlikeli atıkların veya diğer atıkların ulusal yargı yetkileri altındaki alan içinde bertaraf edilmek üzere ithaline tümden ya da kısmen izin vermemek yolundaki kararlarını;

(d) Tehlikeli atıkların veya diğer atıkların ihracını kısıtlamak ya da yasaklamak yolunda alacakları kararları;

(e) Bu maddenin 4. fıkrası kapsamında gereken diğer bilgileri, birbirlerine bildireceklerdir.

3. Ulusal kanun ve yönetmelikleriyle uyum içinde olmak kaydıyla Taraflar, bir önceki takvime yılına ilişkin olarak aşağıdaki bilgileri içeren bir raporu her bir takvim yılının bitiminden önce, Sekreteryaya aracılığıyla 15. madde kapsamında teşkil edilmiş Taraflar Konferansı'na iletceklerdir :

(a) Madde 5 uyarınca tayin ettikleri yetkili makamlar ve odak noktalar;

(b) Tehlikeli atıkların veya diğer atıkların kendilerinin de taraf olduğu sınırlarötesi taşınımına ilişkin aşağıdaki bilgiler :

(i) İhraç edilen tehlikeli atıkların ve diğer atıkların miktarı, kategorileri, özellikleri, varış yeri, transit ülkeler ve bildirim cevabında belirtilen bertaraf yöntemi;

(ii) İthal edilen tehlikeli atıkların ve diğer atıkların miktarı, kategorileri, özellikleri, menşei ve bertaraf yöntemleri;

(iii) Arzulandığı şekilde gitmeyen bertaraf işlemleri;

(iv) Sınırlarötesi taşınımına konu olan tehlikeli atıkların veya diğer atıkların miktarını azaltma yolundaki çabaları;

(c) Bu Sözleşme'nin uygulanması konusunda kabul etmiş oldukları tedbirlere ilişkin bilgiler;

(d) Tehlikeli atıkların veya diğer atıkların oluşumunun, taşınmasının ve bertarafının insan sağlığı ve çevre üzerindeki etkileri konusunda kendileri tarafından derlenen mevcut istatistiklere ilişkin bilgiler;

(e) İşbu Sözleşme'nin 11. maddesi uyarınca girdikleri ikili, çok taraflı ve bölgesel anlaşma ve düzenlemelere ilişkin bilgiler;

(f) Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların sınırlarötesi taşınımı ve bertarafı sırasında meydana gelen kazalara ve bu kazalar konusunda alınan tedbirlere ilişkin bilgiler;

(g) Kendi ulusal yargı yetkileri altındaki alanda kullandıkları alternatif bertaraf yöntemlerine ilişkin bilgiler;

(h) Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların üretiminin azaltılması ve/veya ortadan kaldırılmasına yönelik teknolojilerin geliştirilmesi konusunda aldıkları tedbirlere ilişkin bilgiler;

(i) Taraflar Konferansı'nın uygun göreceği diğer hususlar.

4. Ulusal kanun ve yönetmelikleriyle uyum içinde olmak kaydıyla Taraflar, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların sınırlarötesi taşınımından kendi çevresinin etkilenebileceğine inanan Taraf bu yönde bir talepte bulunduğu anda, tehlikeli atıkların ve diğer atıkların sınırlarötesi taşınımına ilişkin olarak verilen her bir bildirim ve bu bildirimlere verilen cevapların birer nüshasının Sekreteryaya'ya gönderilmesini temin edeceklerdir.

Madde 14
Mali Konular

1. Taraflar, farklı bölgelerin ve altbölgelerin özel ihtiyaçlarına göre, tehlikeli atıkların ve diğer atıkların yönetimi ve üretimlerinin asgari seviyeye indirilmesine ilişkin teknoloji transferlerine ve eğitime yönelik bölgesel ve altbölgesel merkezler kurulması gerekliliğini kabul ederler. Taraflar, gönüllü mahiyetteki uygun finansman mekanizmalarının kurulması hususunu karara bağlayacaklardır.

2. Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların sınırlarötesi taşınımı ve bertarafı sırasında meydana gelebilecek kazalardan kaynaklanan tehlikeleri en aza indirmek amacıyla Taraflar, acil durumlarda geçici yardım sağlayacak döner bir fonun kurulması konusunu göz önüne alacaklardır.

Madde 15
Tarafların Konferansı

1. Bu Sözleşme hükümleri uyarınca Taraflar Konferansı tesis edilmiştir. Taraflar Konferansı'nın ilk toplantısı, bu Sözleşme'nin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Birleşmiş Milletler Çevre Programı İcra Müdürü'nün daveti üzerine yapılacaktır. Bundan sonra, Konferans'ın ilk toplantısında tespit edilen belirli aralıklarda Taraflar Konferansı olağan toplantıları yapılacaktır.

2. Taraflar Konferansı'nın olağanüstü toplantıları, Konferans'ın gerekli göreceği diğer zamanlarda veya herhangi bir tarafın yazılı isteği üzerine ve altı ay içinde sekreteryaya tarafından kendilerine iletilecek görüşler dahilinde ve Tarafların en azından üçte birinin desteklemesi durumunda yapılacaktır.

3. Taraflar Konferansı, kendisine ve tesis edebileceği yardımcı organlardan herhangi birine ilişkin usul kurallarını ve özellikle de Taraflar'ın bu Sözleşme kapsamındaki mali katılımlarını tespiti yönelik mali kuralları oy birliğiyle kararlaştıracak ve onaylayacaktır.

4. Taraflar, ilk toplantılarında, bu Sözleşme kapsamında deniz çevresinin muhafazası ve korunmasına ilişkin sorumluluklarının yerine getirilmesinde, kendilerine yardımcı olmak üzere gerekebilecek ilave tedbirleri görüşeceklerdir.

5. Taraflar Konferansı, bu Sözleşme'nin etkin bir şekilde uygulanmasına ilişkin hususları sürekli olarak gözden geçirecek ve değerlendirecek, ve buna ilave olarak :

(a) Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların insan sağlığı ve çevreye verdiği zararın asgari seviyeye indirilmesine yönelik uygun politikalar, stratejiler ve tedbirler arasında uyum sağlanmasını teşvik edecek;

(b) Diğer şeyler yanı sıra mevcut bilimsel, teknik, ekonomik ve çevresel bilgileri göz önüne alarak, bu Sözleşme'de ve eklerinde yapılacak değişiklikleri gereken şekilde görüşecek ve kabul edecek;

(c) İşbu Sözleşme'nin ve madde 11'de öngörülen anlaşma ve düzenlemelerin uygulanması neticesinde kazanılan tecrübe ışığında, Sözleşme amaçlarının başarılması için gerekebilecek ilave eylemleri görüşecek ve yerine getirecek;

(d) Protokolleri gereken şekilde görüşecek ve kabul edecek; ve

(e) Bu Sözleşme'nin uygulanması için gerekli görülen yardımcı organları kuracaktır.

6. Birleşmiş Milletler, Birleşmiş Milletler'in uzmanlık kuruluşları; bu Sözleşme'ye taraf olmayan herhangi bir Devlet gibi, Taraflar Konferansı'nda gözlemci olarak temsil edilebilirler. Tehlikeli atıklar veya diğer atıklar alanında gerekli şartlara sahip olan ve Taraflar Konferansı toplantısında gözlemci sıfatıyla temsil edilmek arzusunu Sekreteryaya'ya bildiren, ulusal veya uluslararası düzeydeki resmi veya gayri resmi organ veya kuruluşlar da, mevcut Taraflar'ın en az üçte biri itiraz etmediği takdirde gözlemci olarak kabul edilebilirler. Gözlemcilerin kabulü ve katılımı, Taraflar Konferansı'nın kabul edeceği usul kurallarına tabi olacaktır.

7. Taraflar Konferansı, bu Sözleşme'nin yürürlüğe girdiği tarihten üç yıl sonra ve bunun sonrasında, en az altı yılda bir, kendi etkinliğini değerlendirecek ve gerekli görülürse en son bilimsel, çevresel, teknik ve ekonomik bilgilerin ışığında tehlikeli atıkların ve diğer atıkların sınırlarötesi taşınımının kısmen veya tamamen yasaklanması konusunu görüşecektir.

Madde 16

Sekreteryaya

1. Sekreteryaya'nın görevleri;

(a) 15. ve 17. maddelerde öngörülen toplantıları düzenlemek ve ikmal etmek;

(b) 3., 4., 6., 11 ve 13. maddeler gereğince alınan bilgileri ve 15. madde kapsamında kurulan yardımcı organların toplantularından çıkarılan bilgilere dayandırılan raporları, ilgili hükümetlerarası ve gayri resmi birimlerin sağladığı bilgileride gözönüne alarak, hazırlamak ve gerekli yerlere iletmek;

(c) Bu Sözleşme kapsamındaki görevlerini yerine getirirken gerçekleştirdiği faaliyetler konusunda raporlar hazırlamak ve bu raporları Taraflar Konferansı'na sunmak;

(d) İlgili uluslararası organlarla gerekli koordinasyonu temin etmek ve özellikle de, görevlerinin etkin bir şekilde yerine getirilmesi için gerekebilecek idari ve yasal düzenlemelere girmek;

(e) Taraflar'ın bu Sözleşme'nin 5. maddesi uyarınca kuracakları odak noktaları ve yetkili makamlarla ilişki kurmak;

(f) Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların bertarafı için Taraflar'ın mevcut yetkili ulusal saha ve tesislerine ilişkin bilgi toplamak ve bu bilgileri Taraflar arasında dağıtmak;

(g) Bu Sözleşme'de öngörülen bildirim sisteminin idare edilmesi;

— Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların yönetimi;

— Tehlikeli atıklara ve diğer atıklara ilişkin çevreyle uyumlu teknolojiler, örneğin düşük atık üreten ve atık üretmeyen teknolojiler;

— Bertaraf kapasitelerinin ve sahalarının değerlendirilmesi;

— Tehlikeli atıkların ve diğer atıkların izlenmesi; ve

— Acil durum cevapları;

gibi konularda, talepleri üzerine Taraflar'a yardımcı olmak amacıyla,

— Teknik yardım ve eğitim kaynakları;

— Mevcut teknik ve bilimsel know-how;

— Tavsiye ve uzmanlık kaynakları; ve

— Mevcut kaynaklar;

gibi konularda Taraflar'dan bilgi almak ve bu bilgileri Taraflar'a iletmek;

(h) Sınırlarötesi taşınımına ilişkin bir bildirim, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların sevkiyatıyla ilgili bildirim uyuşmazlığı ve/veya, söz konusu atıkların çevreyle tutarlı bir şekilde yönetilmeyeceğine inanmak için ellerinde herhangi bir neden olduğunda, tehlikeli atıklar veya diğer atıklar için önerilen bertaraf tesislerinin çevreyle uyumlu olup olmadığı gibi konuların incelenmesinde Taraflar'a yardımcı olabilecek ve konusunda gerekli teknik yeterliğe sahip müşavir veya müşavir firmalara ilişkin olarak talep üzerine Taraflar'a bilgi temin etmek gibi anılan incelemeler, Sekreteryaya'yı bağlamayacaktır;

(i) Tarafların talebi üzerine, yasadışı trafik olaylarının belirlenmesinde Taraflar'a yardımcı olmak ve yasadışı trafiğe ilişkin olarak elde etmiş olduğu bilgileri derhaf ilgili Taraflar'a iletmek;

(j) Acil durumlarda Devletlere olabildiğince süratle yardımcı olabilmek amacıyla, uzman ve cihaz temini konusunda Taraflar'la ve ilgili ve yetkili uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak; ve

(k) Bu Sözleşme amaçlarıyla ilgili olup, Taraflar Konferansınca belirlenebilecek diğer görevleri yerine getirmek.

2. Taraflar Konferansınının 15. maddeye uygun olarak düzenlenen ilk toplantısı tamamlanıncaya kadar Sekreteryanın görevleri geçici olarak Birleşmiş Milletler Çevre Programı tarafından yürütülecektir.

3. Taraflar Konferansı ilk toplantısında, bu Sözleşme kapsamında Sekreteryaya görevlerini üstlenmek istediklerini belirtmiş mevcut yetkili devletlerarası teşkilatlar arasından Sekreteryaya'yı tayin edecektir. Taraflar Konferansı, yine bu toplantıda, geçici sekreteryanın özellikle yukarıdaki 1. fıkraya göre kendisine verilen görevleri nasıl yerine getirdiğini değerlendirip, bu görevler için uygun yapılar üzerinde karar verecektir.

Madde 17

Sözleşme Değişiklik

1. Herhangi bir taraf bu Sözleşmeye değişiklik önerebilir ve bu Sözleşme'de herhangi bir protokolde Taraf olanlar da o protokolde değişiklik yapılması teklifinde bulunabilirler. Bu değişiklikler, diğer şeyler yanı sıra ilgili bilimsel ve teknik hususları da dikkate alacaktır.

2. Bu Sözleşme'de yapılacak değişiklikler Taraflar Konferansının bir toplantısında kabul edilecektir. Herhangi bir protokolde yapılacak değişiklikler ise, söz konusu protokol Taraflarının yapacağı toplantıda kabul edilecektir. Bu Sözleşme'de veya, ilgili protokolde mevcut aksi hükümler hariç kalmak kaydıyla herhangi bir protokolde yapılacak tadilatlar, tadilatın görüşülmesi teklif edilen toplantı tarihinden en az altı ay önce Sekreteryaya tarafından Taraflar'a dağıtılacaktır. Sekreteryaya ayrıca, teklif edilen tadilatları bilgi edinmeleri amacıyla bu Sözleşme'ye imza atmış Taraflar'a gönderecektir.

3. Taraflar, teklif edilen tadilatlar üzerinde oybirliğiyle mutabakata varmak için her gayreti sarf edeceklerdir. Ancak oybirliğine ilişkin bütün gayretler sonuçsuz kaldığında ve mutabakata varılmadığında, söz konusu tadilat son çare olarak, toplantıya katılan ve oy kullanan Taraflar'ın dörtte üç oy çoğunluğuyla kabul edilecek ve, onaylanması ve resmen kabul ve teyidi için Depoziter tarafından tüm Taraflar'a iletilecektir.

4. 3. fıkrada belirtilen usul, protokol tadilatları için de geçerli olacak, ancak bu tadilatların kabulü için, ilgili protokole Taraf olan ve toplantıya katılarak oy kullanan Devletler'in üçte iki oy çoğunluğu yeterli olacaktır.

5. Tadilatlarla ilişkin onay, resmi kabul ve teyid belgeleri, Depoziter'e teslim edilecektir. 3 ve 4. fıkralar uyarınca kabul edilen tadilatlar, bu tadilatları kabul etmiş Taraflar arasında, ilgili protokolde mevcut aksi hükümler hariç kalmak kaydıyla, söz konusu protokolü kabul etmiş Taraflar'dan en az dörtte üçünün onay, resmi kabul veya teyid belgelerini Depoziter'e teslim ettikleri tarihi takip eden doksansıncı günde yürürlüğe girecektir. Bu tadilatlar, diğer Taraflar için söz konusu tadilata ilişkin onay, resmi kabul veya teyid belgesinin teslimini takip eden doksansıncı günde yürürlüğe girecektir.

6. İşbu madde amaçları açısından katılan ve oy veren Taraflar, toplantıya katılarak olumlu veya olumsuz oy veren Taraflar anlamına gelecektir.

Madde 18

Eklerde Kabul ve Değişiklik

1. Bu Sözleşme veya herhangi bir protokolün ekleri, bu Sözleşme'nin veya duruma göre ilgili protokolün ayrılmaz bir parçası kabul edilecek ve, aksine bir hüküm bulunmadıkça, bu Sözleşme'ye veya protokollere yapılacak herhangi bir atıf, Sözleşme veya protokolün eklerine de yapılmış sayılacaktır. Anılan ekler, sadece bilimsel, teknik ve idari konularla kısıtlı olacaktır.

2. Protokollerden herhangi birinde eklerine ilişkin olarak belirtilebilecek aksi hükümler saklı kalmak kaydıyla, işbu Sözleşme veya protokole yapılacak ilave eklerin önerilmesi, kabulü ve yürürlüğe girmesi ile aşağıdaki esaslar uygulanacaktır;

(a) Sözleşme ve protokollerin eklerine ilişkin teklif ve kabuller, 17. maddenin 2, 3 ve 4. fıkralarında belirlenen usullere uygun olarak önerilip kabul edilecektir.

(b) Bu Sözleşme'ye yapılacak ilave ekleri veya protokolün eklerini kabul etmesi mümkün olmayan Taraflar, durumu Depoziter'in gönderdiği onay tarihinden itibaren altı ay içinde yazılı olarak Depoziter'e bildireceklerdir. Depoziter gecikmeksizin almış olduğu bu bildirim tüm Taraflar'a iletilecektir. Taraflar hakkında daha önce itirazını beyan ettiği bir husustaki itiraz beyanname kabulünü herhangi bir tarihte bildirebilir. Bu durumda ekler o Taraf için bu tarihte yürürlüğe girecektir;

(c) Bildirimin Depoziter tarafından tüm Taraflar'a iletilmesinden itibaren altı aylık sürenin bitiminde, söz konusu ek, yukarıdaki (b) bendi uyarınca bildirim göndermemiş olan tüm Sözleşme veya protokol Tarafları için yürürlüğe girecektir.

3. Bu Sözleşmenin veya herhangi bir protokolünün eklerinde düşünülen değişikliklerin önerilmesi, kabulü ve yürürlüğe girmesi, Sözleşme veya protokol eklerinin önerilmesi, kabulü ve yürürlüğe girmesine uygulanan usullere tabi olacaktır. Konvansiyon için düşünülmüş Ekler ve eklerde yapılacak değişikliklerde, diğer faktörlerin yanı sıra, ilgili bilimsel ve teknik hususlar da gözönüne alınacaktır.

4. Daha sonradan yapılacak bir ek veya ekteki bir değişiklik, bu Sözleşme'de veya protokollerden herhangi birinde değişikliği içeriyorsa, bu ek veya ekteki değişikliğin yürürlüğe girmesi için, önce, Konvansiyon'da düşünülen müteakabil değişikliğin yürürlüğe girmesini beklemek gerekecektir.

Madde 19

Doğrulama

Diğer bir Taraf'ın işbu Sözleşme kapsamındaki yükümlülüklerini ihlal etmiş veya etmekte olduğuna inanan herhangi bir Taraf, durumu derhal Sekreteryaya'ya bildirebilir. Bu durumda söz konusu Taraf, doğrudan veya Sekreteryaya aracılığıyla, iddiaların yöneldiği Taraf'ı durumdan haberdar edecektir. Bu konudaki tüm bilgiler Sekreteryaya tarafından Taraflar'a verilecektir.

Madde 20

Anlaşmazlıkların Halli

1. Taraflar arasında Sözleşme'nin veya Sözleşme protokollerinden herhangi birinin yorumlanması veya uygulanması, ya da bunlara uyulması konusunda anlaşmazlık çıkması durumunda, Taraflar, bu anlaşmazlığı görüşmeler veya kendi seçecekleri başka bir barışçı hal tarzı yoluyla halli imkanını arayacaklardır.

2. Eğer ilgili Taraflar anlaşmazlıklarını, bir önceki fıkrada belirtilen yollardan çözmezlerse, ihtilaflı Taraflar mutabık kaldıkları takdirde söz konusu ihtilaf, uluslararası Adalet Divanı'na veya Ek VI'da tespit edilen şartlarda tahkime götürülecektir. Ancak Taraflar'ın, ihtilafın Uluslararası Adalet Divanı'na ya da tahkime götürülmesi konusunda mutabakata varmamaları, kendilerini 1. fıkrada belirtilen yollardan ihtilafa çözüm arama mesuliyetinden kurtarmayacaktır.

3. İşbu Sözleşme'yi tasdik, kabul, resmen teyid ederken veya bu Sözleşme'ye taraf olurken bir Devlet veya politik ve/veya ekonomik bütünleşme teşkilatı aynı yükümlülüğü kabul eden herhangi bir Taraf'a ilişkin olarak,

(a) İhtilafın Uluslararası Adalet Divanı'na götürülmesini;

ve/veya

(b) Ek VI'de tespit edilen esaslara göre tahkime gidilmesini,

herhangi bir özel anlaşmaya gerek olmaksızın ve zorunlu olarak kabul ettiğini bildirebilir. Bu bildirim yazılı olarak Sekreteryaya'ya verilecek, Sekreteryaya da Taraflar'a iletilecektir.

Madde 21

İmza

İşbu Sözleşme, 22 Mart 1989 tarihinde Bazel'de, 23 Mart 1989 ile 30 Haziran 1989 tarihleri arasında Bern'de İsviçre Dışişleri Federal Bakanlığı'nda ve 1 Temmuz 1989 ile 22 Mart 1990 tarihleri arasında New York'da Birleşmiş Milletler Genel Merkezi'nde Devletler'in, Birleşmiş Milletler Namibya Konseyi tarafından temsil edilen Namibya'nın ve politik ve/veya ekonomik bütünleşme teşkilatlarının imzasına açık tutulacaktır.

Madde 22

Onay, Kabul, Resmi Teyid veya Tasdik

1. Bu Sözleşme, Devletler'in ve Birleşmiş Milletler Namibya Konseyi tarafından temsil edilen Namibya'nın onay, kabul ve tasdiğine ve politik ve/veya ekonomik bütünleşme örgütlerinin de resmi teyid veya tasdiğine tabi olacaktır. Onay, kabul, resmi teyid veya tasdik belgeleri Depoziter'e teslim edilecektir.

2. Yukarıda 1. fıkrada atıfta bulunulan ve üye Devletlerinden herhangi biri Taraf olmadan bu Sözleşme'ye Taraf olan teşkilatlardan herhangi biri, Sözleşme altındaki bütün yükümlüklere tabi olacaktır. Üye devletlerinden biri veya daha fazlası Sözleşme'ye Taraf olan örgütler sözkonusu olduğunda, örgütün kendisi ve üye Devletler, Sözleşmenin yükümlerinin yerine getirilmesindeki kendi sorumlulukları hususunda karar vereceklerdir. Bu gibi durumlarda, örgüt ile üye Devletlere, Sözleşmedeki haklarını aynı anda kullanma hakkı tanınmayacaktır.

3. Resmi teyid ve tasdik belgelerinde, yukarıda 1. fıkrada atıfta bulunulan örgütler, verecekleri resmi, bu Sözleşme kapsamına giren konulara ilişkin yetki sınırlarını belirteceklerdir. Bu teşkilatlar, yetkilerinde meydana gelebilecek büyük çaplı değişiklikleri Depoziter'e bildirecek, Depoziter de durumu Taraflar'a iletacaktır.

Madde 23

Üyelik

1. Bu Sözleşme, sözleşmenin imzaya kapandığı tarihi izleyen günden başlayarak, Devletlerin, Birleşmiş Milletler Namibya Konseyi tarafından temsil edilen Namibya'nın ve politik ve/veya ekonomik bütünleşme teşkilatlarının üyeliğine açık tutulacaktır.

2. Yukarıda 1. fıkrada atıfta bulunulan teşkilatlar, verecekleri üyelik belgelerinde, bu Sözleşme kapsamına giren konulara ilişkin yetki sınırlarını belirteceklerdir. Bu teşkilatlar, yetkilerinde meydana gelebilecek büyük çaplı değişiklikleri Depoziter'e bildireceklerdir.

3. Bu Sözleşme'ye taraf olan politik ve/veya ekonomik bütünleşme teşkilatları, 22. maddenin 2. fıkrası hükümlerine tabi olacaktır.

Madde 24

Oy Hakkı

1. Aşağıda 2. fıkrada hükme bağlanan durumlar hariç kalmak kaydıyla, her bir Sözleşmecî Taraf'ın bir oy hakkı olacaktır.

2. 22. maddenin 3. fıkrası ve 23. maddenin 2. fıkrası uyarınca politik ve/veya ekonomik bütünleşme teşkilatları yetki alanlarına giren konularda bu Sözleşme'ye veya ilgili Protokol'e Taraf olan üye Devletler'inin oy sayısına eşit oy hakkına sahip olacaklardır. Bu teşkilatlar, teşkilatlara üye Devletler oy haklarını kullandığında kendi oy haklarını kullanamayacakları gibi, bunun tersi de geçerli olacaktır.

Madde 25

Yürürlük

1. Bu Sözleşme, yirminci onay, kabul, resmi teyid, tasdik veya üyelik belgesinin teslim tarihini takip eden doksamıncı günde yürürlüğe girecektir.

2. Bu Sözleşme'yi yirminci onay, kabul, resmi teyid, tasdik veya üyelik belgesinin teslim tarihini takip eden doksanıncı günden sonra onaylayan, kabul, tasdik veya resmen teyid eden Devlet veya politik ve/veya ekonomik bütünleşme teşkilatı için bu Sözleşme, anılan Devlet veya politik ve/veya ekonomik bütünleşme teşkilatının kendi onay, kabul, resmi teyid, veya üyelik belgesini teslim tarihini takip eden doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

3. Yukarıdaki 1. ve 2. fıkraların amaçları açısından, bir politik ve/veya ekonomik bütünleşme teşkilatı tarafından teslim edilen herhangi bir belge, bu teşkilata üye Devletler'in teslim etmiş olduklarına ilave olarak addedilmeyecektir.

Madde 26

İhtiraz Kaydı ve Beyan

1. Bu Sözleşme'ye ihtiraz kaydı konamayacağı gibi, itiraz da edilemeyecektir.

2. Bu maddenin 1. fıkrası, bu Sözleşme'yi imzaladıklarında, kabul veya tasdiklerinde, resmen teyid ettikleri veya bu Sözleşme'ye Taraf olduklarında, Devletler'in veya politik ve/veya ekonomik bütünleşme teşkilatlarının, diğer şeyler yanı sıra, kendi kanun ve mevzuatını Sözleşme hükümleri ile uyumlu hale getirmek amacıyla, nasıl ifade edilirse edilsin veya hangi adla anılırsa anılsın, beyanlarda bulunmasını, bu beyanların, bu Sözleşme'nin söz konusu Devlet'e uygulanan hükümlerinin hukuki etkilerini engelleyici veya değiştirici bir anlam taşımaması koşuluyla, engellemeyecektir.

Madde 27

Çekilme

1. Bu Sözleşme'nin Taraflar'dan biri için yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl sonra, herhangi bir anda söz konusu Taraf, Depoziter'e yazılı ihbarda bulunmak suretiyle, bu Sözleşme'den çekilebilir.

2. Sözleşme'den çekilme, bu konudaki ihbarın Depoziter'e ulaştığı tarihten itibaren bir yıl sonra veya ihbarda belirtilecek daha ileriki bir tarihte yürürlüğe girecektir.

Madde 28

Depoziter

Bu Sözleşme'nin ve Sözleşme protokollerinden herhangi birinin Depoziteri, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteridir.

Madde 29

Orijinal Metinler

Bu Sözleşme Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusca ve İspanyolca hazırlanmış olup, bu dillerdeki metinlerin hepsi orijinal metin olarak kabul edilecektir.

KEYFİYETİ TEVSİKEN, aşağıda imzası bulunan yetkili bu Sözleşme'yi imzalamıştır.

1989 tarihinde 'de tanzim edilmiştir.

Ek I

KONTROL EDİLECEK ATIK KATEGORİLERİ

Atık Türleri :

- Y1 Hastanelerden, tıp merkezlerinden ve kliniklerden kaynaklanan klinik atıklar
- Y2 Farmasutik ürünlerin üretiminden ve hazırlanmasından kaynaklanan atıklar
- Y3 Farmasutik ve ilaç atıkları
- Y4 Biyosid ve fitofarmasutiklerin üretiminden, hazırlanmasından ve kullanılmasından kaynaklanan atıklar
- Y5 Ahşap koruyucu maddelerin üretiminden, hazırlanmasından ve kullanılmasından kaynaklanan atıklar
- Y6 Organik çözücülerin üretiminden, hazırlanmasından ve kullanılmasından kaynaklanan atıklar
- Y7 Siyanür ihtiva eden ısıl işlemler ile sertleştirme işlemlerinden kaynaklanan atıklar
- Y8 Başlangıçta hedeflenen kullanıma uygun olmayan atık madeni yağlar
- Y9 Atık yağ/su, hidrokarbon/su karışımları, emülsiyonlar
- Y10 Poliklorlubifeniller (PCB'ler) ve/veya poliklorluterfeniller (PCT'ler) ve/veya polibromlubifeniller (PBB'ler) içeren veya bu maddelerle kirlenmiş atık maddeler ve malzemeler
- Y11 Arıtmadan, imbiklemeden ve herhangi bir ısıl işlemde ötürü ortaya çıkan katranlı atık atıkları
- Y12 Mürekkep, boya, pigment, lake ve cilaların üretiminden, hazırlanmasından ve kullanılmasından kaynaklanan atıklar
- Y13 Lateks, reçine, plastize edici maddeler ile yapışkanlar/yapıştırıcıların üretiminden, hazırlanmasından ve kullanılmasından kaynaklanan atıklar
- Y14 Tanımlanamayan ve/veya yeni ve insan ve/veya çevre üzerindeki etkileri bilinmeyen araştırma ve geliştirme veya eğitim faaliyetlerinden kaynaklanan kimyasal madde atıkları
- Y15 Başka bir yasal düzenlemeye konu olmayan patlayıcı karakterde atıklar
- Y16 Fotoğrafçılıkta kullanılan kimyasal madde ve malzemelerin üretiminden, hazırlanmasından ve kullanımından kaynaklanan atıklar
- Y17 Metal ve plastiklere yüzey işlemleri uygulanmasından kaynaklanan atıklar
- Y18 Sınai atıkların bertarafı işlemlerinden kaynaklanan atıklar

Aşağıda belirtilen maddeleri içeren atıklar :

- Y19 Metal karbonilleri
- Y20 Berilyum, berilyum bileşikleri

- Y21 Krom VI (Cr VI) bileşikleri
Y22 Bakır bileşikleri
Y23 Çinko bileşikleri
Y24 Arsenik, arsenik bileşikleri
Y25 Selenyum; selenyum bileşikleri
Y26 Kadmiyum; kadmiyum bileşikleri
Y27 Antimuan; antimuan bileşikleri
Y28 Tellür; tellür bileşikleri
Y29 Cıva; cıva bileşikleri
Y30 Talyum; talyum bileşikleri
Y31 Kurşun; kurşun bileşikleri
Y32 Anorganik flor bileşikleri - kalsiyum florür hariç
Y33 Anorganik siyanürler
Y34 Asitli çözeltiler veya katı haldeki asitler
Y35 Bazik çözeltiler veya katı haldeki bazlar
Y36 Asbest (toz ve lifleri)
Y37 Organik fosfor bileşikleri
Y38 Organik siyanürler
Y39 Fenoller; klorofenoller dahil fenol bileşikleri
Y40 Eterler
Y41 Halojenli organik bileşikler
Y42 Halojenli çözücüler dışındaki organik çözücüler
Y43 Poliklorlu dibenzo furanın herhangi bir türevi
Y44 Poliklorlu dibenzo para dioksinin herhangi bir türevi
Y45 Bu ekte belirtilen maddelerin haricindeki organohalojen bileşikler (ör. Y39, Y41, Y42, Y43, Y44)

Ek II

ÖZEL DEĞERLENDİRMEYE TABİ TUTULACAK ATIK KATEGORİLERİ

- Y46 Evlerden toplanan atıklar
Y47 Evsel atıkların yakılmasından kaynaklanan artıklar

Ek III

TEHLİKELİ ÖZELLİKLER LİSTESİ

UN Tasnifi	Kod	Özellik
1	H1	Patlayıcı Patlayıcı madde veya atık, kendi başına kimyasal reaksiyon yoluyla belli bir sıcaklık ve basınçta ve hızla gaz oluşmasına ve çevresindeki-lerin zarar görmesine neden olabilecek katı veya sıvı halde madde veya atık (ya da maddelerin veya atıkların karışımı) demektir.
3	H3	Parlayıcı sıvılar Parlayıcı kelimesi "tutuşabilen" kelimesiyle aynı anlamdadır. Parlayıcı sıvılar, kapalı hazne deneyinde 60.5°C, açık hazne deneyinde ise 65.6°C'ın altındaki sıcaklıklarda parlayıcı bir buhar bırakan sıvılar, sıvı karışımları, çözeltide veya süspansiyonda katı madde ihtiva eden maddelerdir. (örneğin boya, vernik, cila gibi maddeler içerip tehlikeli özellikleri nedeniyle başka bir sınıfa dahil edilen maddeler içermeyen maddeler.) Açık hazne deneyleri ile kapalı hazne deneylerinin sonuçları kesinlikle kıyaslamalara olanak tanımadığından, ve hatta aynı deneyin sonuçları sık sık değişkenlik gösterebildiğinden bu türden farklılıkları gözönüne alarak yukarıdaki rakamlardan farklı olarak getirilecek yasal düzenlemeler, bu tanımın özüne uygun olacaktır.
4.1	H4.1	Patlayıcılar sınıfının dışında olup da taşınmaları sırasında karşılaşılacak koşullarda kolayca tutuşabilen veya sürtünme nedeniyle alev almaya neden olabilen veya katkıda bulunabilen katılar ya da atık katılardır.
4.2	H4.2	Kendiliğinden yanmaya müsait katılar veya atıklar. Normal taşımacılık koşullarında veya havayla temas yüzünden kendiliğinden ısınmaya ve bu şekilde yanmaya müsait maddeler veya atıklar.
4.3	H4.3	Suyla temas halinde parlayıcı gazlar bırakan maddeler veya atıklar. Suyla temas durumunda kendiliğinden parlayan veya tehlikeli sayılacak miktarlarda parlayıcı gazlar bırakan maddeler veya atıklar.
5.1	H5.1	Oksitleyici Kendilerinin yanıcı olup olmamasına bakılmaksızın, oksijen verme yoluyla diğer maddelerin yanmasına neden olan veya katkıda bulunan madde veya atıklar.
5.2	H5.2	Organik Peroksitler Çift değerlikli 0-0 yapısına sahip organik maddeler veya atıklar kendi kendine hızlanan egzotermik bozunmaya uğrayabilecek olan ısı açısından dengesiz maddelerdir.

- 6.1 H6.1 Zehirli (Akut)
Yutulması, solunması veya deriyle temas etmesi durumunda ölüme, ciddi şekilde yaralanmaya veya insan sağlığının zarar görmesine neden olabilecek maddeler veya atıklar.
- 6.2 H6.2 Enfeksiyöz maddeler
İnsanlarda veya hayvanlarda hastalıklara yol açtığı bilinen veya şüphelenilen zararlı mikro organizmaları veya bunların toksinlerini içeren maddeler veya atıklar.
- 8 H8 Korozif maddeler
Canlı dokuyla teması halinde kimyasal olarak dokuya ciddi zararlar verebilen veya sızıntı halinde diğer mallara ya da ulaştırma araçlarına zarar verebilen hatta tümüyle tahrip edebilen veya başka türden tehlikeler yaratabilen maddeler veya atıklar.
- 9 H10 Hava veya suyla temas halinde toksik gaz bırakılması
Hava veya su ile temas halinde tehlikeli sayılabilecek miktarda toksik gazlar bırakabilecek maddeler veya atıklar.
- 9 H11 Toksik (gecikmiş veya kronik)
Yutuldukları, solundukları ya da deriden içeri girdikleri takdirde kanserojen etkiler de dahil olmak üzere gecikmiş veya kronik etkilere yol açabilen maddeler veya atıklar.
- 9 H12 Ekotoksik
Serbest halde bulunmaları durumunda, biyoakümülyasyon yoluyla çevre üzerinde ani veya gecikmeli olarak olumsuz etkiler yaratan veya yaratabilecek olan ve/veya biyotik sistemlerde toksik etkiler yaratan veya yaratması muhtemel olan maddeler veya atıklar.
- 9 H13 Bertaraf edilmelerinden sonra herhangi bir yoldan, yukarıda sıralanan özelliklerden herhangi birine sahip bir diğer maddenin (örneğin özütlenme sıvısı) oluşumuna neden olan maddeler.

Deneyler

Belirli türden atıkların yarattığı potansiyel tehlikeler henüz tam olarak belirlenmemiştir, bu tehlikeleri nicel olarak tanımlayacak deneyler mevcut değildir. Bu atıkların insan ve/veya çevre üzerinde yarattıkları potansiyel tehlikeleri tanımlayacak yöntemlerin geliştirilebilmesi için yeni araştırmalar yapılması gerekmektedir. Standart deneyler ancak saf maddeler ve malzemeler için geliştirilmiştir. Ek I'de sıralanan maddelerin işbu Ek'te belirtilen özelliklerden herhangi birine sahip olup olmadığını tespit etmek üzere pek çok ülkede ulusal deneyler geliştirilmiştir.

Ek IV

BERTARAF İŞLEMLERİ

- A. KAYNAK GERİ KAZANIMINA, YENİDEN İŞLEMeye, ARAZİ ISLAHINA, DOĞRUDAN TEKRAR KULLANIMA VEYA ALTERNATİF KULLANIMLARA OLANAK VERMEYEN İŞLEMLER**
- A Bölümü uygulamada karşılaşılan tüm bertaraf işlemlerini kapsamaktadır.
- D1 Toprağın altında veya üstünde depolama (Ör. arazide depolama, vb.)
- D2 Arazi işleme (Ör. Sıvı veya çamur atıkların toprakta biyolojik bozulmaya uğraması, vb.)
- D3 Derine enjeksiyon (pompanabilir atıkların kuyulara, tuz kayaçlarına veya doğal olarak bulunan boşluklara enjeksiyonu, vb.)
- D4 Yüzey doldurma (Ör. Sıvı ya da çamur atıkların kovuklara, havuzlara ve lagünlere doldurulması)
- D5 Özel işlemli arazi depolaması (Ör. üzeri kapatılmış ve hem birbirleriyle hem de çevreyle teması kesilmiş beton hücrelere yerleştirme)
- D6 Denizler ve okyanuslar dışında bir su kütleline bırakma
- D7 Deniz dibine gömme de dahil, denizlere ve okyanuslara bırakma
- D8 Bu ekte yer almayan ve A Bölümündeki işlemlerden herhangi biri yoluyla atılan nihai bileşiklerin veya karışımların oluşmasına neden olan biyolojik işlemler
- D9 Bu ekte yer almayan ve A Bölümündeki işlemlerden herhangi biri yoluyla atılan nihai bileşiklerin oluşmasına neden olan fiziko-kimyasal işlemler (Ör. buharlaştırma, kurutma, kalsinasyon, nötrleştirme, çöktürme vb.)
- D10 Arazide yakma
- D11 Denizde yakma
- D12 Nihai depolama (Ör. bir madende konteyner içine yerleştirme vb.)
- D13 A Bölümünde belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutulmadan önce harmanlama veya karıştırma
- D14 A Bölümünde belirtilen işlemlere tabi tutulmak üzere yeniden ambalajlama
- D15 A Bölümünde belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere depolama
- B. KAYNAK GERİ KAZANIMINA, YENİDEN İŞLEMeye, ARAZİ ISLAHINA, DOĞRUDAN TEKRAR KULLANIMA VEYA ALTERNATİF KULLANIMLARA OLANAK VEREN İŞLEMLER**
- B Bölümü tehlikeli oldukları düşünülen veya yasal olarak tehlikeli sıfatıyla tanımlanan ve aksi takdirde A Bölümünde belirtilen işlemlere tabi tutulabilecek olan maddelere uygulanacak tüm işlemleri kapsamaktadır.
- R1 Yakıt olarak kullanma (doğrudan yakma dışında) veya enerji üretimi için diğer şekillerde yararlanma
- R2 Solvent (çözücü) ıslahı/geri kazanımı
- R3 Solvent olarak kullanılmayan organik maddelerin ıslahı/yeniden işlenmesi
- R4 Metallerin ve metal bileşiklerinin ıslahı/yeniden işlenmesi
- R5 Diğer anorganik maddelerin ıslahı/yeniden işlenmesi
- R6 Asitlerin veya bazların geri kazanımı
- R7 Kirliliğin azaltılması için kullanılan parçaların geri kazanımı
- R8 Katalizörlerin parçalarının geri kazanımı
- R9 Kullanılmış yağların yeniden rafine edilmesi veya önceden kullanılmış yağların diğer kullanımları
- R10 Ekolojik iyileştirme veya tarımcılık yararına sonuç verecek arazi ıslahı
- R11 R1-R10 arasındaki işlemlerden elde edilecek artık maddelerin kullanımı
- R12 Atıkların R1-R11 arasındaki işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere değişimi
- R13 Maddelerin B Bölümünde belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere biriktirilmesi

Ek V A

BİLDİRİMDE SAĞLANACAK BİLGİLER

1. Atık ihraç nedeni
2. Atık ihracatçısı (1)
3. Atığın üreticisi veya üreticileri ve üretim yeri (1)
4. Atığı bertaraf eden ve fiili bertaraf yeri (1)
5. Eğer biliniyorsa atığın taşıyıcıları veya acentaları (1)
6. Atığın ihraç edildiği ülke
Yetkili makam (2)
7. Atığın geçeceği tahmin edilen transit ülkeler
Yetkili makam (2)
8. Atığın ithal edildiği ülke
Yetkili makam (2)
9. Genel veya tek bildirim
10. Sevkiyat(lar)ın tahmini tarih(ler)i ve atığın ihraç süresi ve önerilen güzergah (giriş ve çıkış noktaları da dahil) (3)
11. Öngörülen nakliye aracı (karayolu, demiryolu, hava, deniz, iç sular)
12. Sigortaya ilişkin bilgi (4)
13. Y numarası ve BM numarası da dahil olmak üzere atığın cinsi ve fiziksel tanımı, kompozisyonu (5) ve kaza durumunda acil hükümler de dahil olmak üzere özel taşıma şartları
14. Öngörülen paketleme biçimi (örneğin açık, fıçıda, tanker)
15. Ağırlık/hacim olarak tahmini miktar (6)
16. Atığın üretildiği proses (7)
17. Ek I'de belirtilen atıklar için sınıflamalar Ek III'den : Tehlikeli özellik, H numarası, BM numarası
18. Ek IV uyarınca bertaraf yöntemi
19. Üreticinin ve ihracatçının, bilgilerinin doğruluğuna dair beyanı
20. İhracatçı veya üretici tarafından bertaraf ediciye aktarılan ve atıkların, ithalatçı ülkenin kanun ve mevzuatına göre çevreyle tutarlı bir şekilde yönetilmeyeceğine inanması için hiç bir neden olmadığı yolunda bertaraf edicinin görüşünü destekler bilgi (tesisnin teknik tanımı da dahil)
21. İhracatçı ve bertaraf edici arasındaki sözleşmeye ilişkin bilgiler

Notlar

- (1) Tam ad ve adres, telefon, telex veya telefaks numarası ile temasa geçilecek şahsın adı, telefon, telex veya telefon numarası.
- (2) Tam ad ve adres, telefon, telex veya telefaks numarası.
- (3) Birden fazla sevkiyatı içeren genel bildirimlerde, her bir sevkiyat tarihi veya bu bilinmiyorsa, tahmini sevkiyat sıklığı belirtilecektir.
- (4) İlgili sigorta şartlarına ve bunların ihracatçı, taşıyıcı ve bertaraf edici tarafından nasıl karşılandığına ilişkin bilgiler.
- (5) Zehirlilik ve, taşıma ve önerilen bertaraf metoduna ilişkin olarak atığın içerdiği diğer tehlikeler açısından en tehlikeli elemanların mahiyeti ve konsantrasyonu.
- (6) Birden fazla sevkiyatı içeren genel bildirimde, toplam tahmini miktarla her bir sevkiyatın tahmini miktarı belirtilecektir.
- (7) Tehlikeyi değerlendirmek ve önerilen bertaraf işleminin uygunluğunu belirleyebilmek için gerektiği ölçüde.

Ek V B

DOLAŞIM BELGESİNDE SAĞLANACAK BİLGİLER

1. Atık ihracatçısı (1)
2. Atığın üreticisi veya üreticileri ve üretim yeri (1)
3. Atığı bertaraf eden ve fiili bertaraf yeri (1)
4. Atık taşıyıcısı veya taşıyıcıları (1) veya acenta ya da acentaları
5. Genel veya tek bildirim konusu
6. Sınırlarötesi taşınımın başlama tarihi ve atıktan sorumlu her şahsın alındı imzası ve tarihi(ler)
7. Ulaşım aracı (karayolu, demiryolu, deniz, hava, iç sular), ihracatçı ve ithalatçı ülke ile transit ülke ve tespit edilmiş ise, giriş ve çıkış noktaları da dahil
8. Atığın genel tanımı (fiziksel durumu, ilgili BM sevkiyat ismi ve sınıfı, BM numarası, Y numarası veya H numarası)
9. Kaza durumunda acil hükümler de dahil olmak üzere özel taşıma şartları
10. Paketleme tipi ve numarası
11. Ağırlık/hacim cinsinden miktar
12. Üreticinin veya ihracatçının bilgilerinin doğruluğuna dair beyanı
13. Üreticinin veya ihracatçının, Taraf olan ilgili Devletler'in yetkili makamlarınca herhangi bir itiraz yapılmadığına dair beyanı
14. Bertaraf edicinin atıkları tespit edilmiş bertaraf tesisinde teslim almış olduğuna dair teyidi ve bertaraf yönteminin ve yaklaşık bertaraf tarihinin belirtilmesi.

Notlar

Dolaşım belgesinde gerekli bilgiler, mümkün olduğu durumlarda, nakliyat kuralları kapsamında gerekli olan bilgilerle birlikte tek bir belgede temin edilecektir. Bunun mümkün olmadığı durumlarda ise, dolaşım belgesindeki bilgiler, nakliyat kuralları kapsamında gerekli olanların aynı olmayacak, bunları tamamlayıcı mahiyette olacaktır. Dolaşım belgesinde, bilgilerin kim tarafından temin edileceğine ve formların kim tarafından doldurulacağına dair talimatlar olacaktır.

- (1) Tam ad ve adres, telefon, teleks veya telefaks numarası ile acil durumlarda temasa geçilecek şahsın ismi, adresi, telefon, teleks veya telefaks numarası.

Ek-VI

TAHKİM

Madde 1

Sözleşme'nin 20. maddesinde atıfta bulunulan anlaşmada aksi bir hüküm bulunmadıkça, tahkim işlemleri aşağıdaki 2 ila 10. maddelere göre yürütülecektir.

Madde 2

Davacı taraf, tarafların ihtilafı 20. maddenin 2. veya 3. fıkrası uyarınca tahkime götürme kararı aldıklarını Sekreteryaya bildirecek ve Sözleşme'nin, ihtilafa konu maddelerinin yorumunu veya uygulamasını verecektir. Sekreteryaya almış olduğu bu bilgileri tüm Taraflar'a ileticektir.

Madde 3

Tahkim heyeti üç üyeden oluşacaktır. İhtilaf içindeki Taraflar'dan her biri bir hakem tayin edecek ve bu yolla tayin edilen iki hakem, ortak mutabakat ile üçüncü bir hakem seçeceklerdir. Tahkim heyetine bu üçüncü hakem başkanlık edecektir. Bu şahıs, ihtilaf içinde taraflardan birinin tabiyetinde olmayacak, ikametgahı bu taraflardan birinin üzerinde bulunmayacak ve taraflardan herhangi biri tarafından istihdam edilmeyeceği gibi, hangi sıfatla olursa olsun, söz konusu davayla da ilgilenmemiş olacaktır.

Madde 4

1. İkinci hakemin tayin edilmesini takip eden iki ay içinde tahkim heyeti başkanının belirlenememesi halinde, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, taraflardan herhangi birinin isteği üzerine iki aylık ek bir süre içerisinde üçüncü hakemi belirleyecektir.

2. İhtilaf içindeki taraflardan birinin, talep tarihinden itibaren iki ay içinde bir hakem atayamaması durumunda, diğer taraf durumu Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne bildirebilir. Bu durumda Genel Sekreter iki aylık ek bir süre içinde tahkim heyeti başkanını seçecektir. Bu seçimden sonra tahkim heyeti başkanı, henüz hakem tayin etmemiş olan taraftan iki aylık bir süre içinde hakem tayin etmesini isteyecektir. Bu süre sonunda durumu Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne bildirecek ve Genel Sekreter de iki aylık ek bir süre içinde bu atamayı yapacaktır.

Madde 5

1. Tahkim heyeti kararını uluslararası hukuk kurallarına ve işbu Sözleşme hükümlerine göre verecektir.

2. İşbu Ek hükümleri kapsamında kurulan tahkim heyeti kendi usul kurallarını belirleyecektir.

Madde 6

1. Tahkim heyetinin usule ve öze ilişkin kararları üye çoğunluğuyla alınacaktır.

2. Tahkim heyeti, gerçekleri tesbit etmek için gerekli tüm tedbirleri alabilir. Heyet taraflardan birinin isteği üzerine geçici koruma tedbirleri alınması tavsiyesinde bulunabilir.

3. İhtilaf içindeki taraflar, duruşmaların etkin bir biçimde yürütülebilmesi için gerekli tüm kolaylığı sağlayacaklardır.

4. Taraflardan birinin duruşmalara katılmaması veya kusuru, duruşmaların yapılmasına engel teşkil etmeyecektir.

Madde 7

Tahkim heyeti, doğrudan ihtilaf konusundan kaynaklanan karşı iddiaları da duruşma kapsamına alarak karara bağlayabilir.

Madde 8

Tahkim heyetinin özel şartları gözönüne alarak vereceği aksi yönde kararlar dışında, tahkim heyeti üyelerinin ücretleri de dahil olmak üzere tüm tahkim masrafları, ihtilaf içindeki taraflarca eşit olarak paylaşılacaktır. Heyet yaptığı tüm masrafların kayıtlarını tutacak ve masraflara ilişkin kesin belgeyi taraflara iletacaktır.

Madde 9

İhtilafa konu olan husus üzerinde hukuki mahiyette bir çıkarı olan ve bu çıkarı dava kararından etkilenebilecek olan herhangi bir Taraf, tahkim heyetinin muvafakatı ile duruşmalara müdahalede bulunabilir.

Madde 10

1. Süre kısıtlamasının beş ayı aşmayan bir süre ile uzatılmasının gerekli bulunduğu durumlar dışında tahkim heyeti, kuruluşundan itibaren beş ay içinde kararını verecektir.
2. Tahkim heyetinin kararı, gerekçeleriyle birlikte açıklanacak ve ihtilaf içindeki taraflar için kesin ve bağlayıcı mahiyette olacaktır.
3. Taraflar arasında kararın yorumuna ve uygulanmasına ilişkin olarak çıkabilecek ihtilaflar, Taraflarca kararı veren heyete veya bu amaçla ilki ile aynı şekilde kurulacak başka bir heyete götürülebilir.

Basel Convention on The Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal

PREAMBLE

The Parties to this Convention,

Aware of the risk of damage to human health and the environment caused by hazardous wastes and other wastes and the transboundary movement thereof,

Mindful of the growing threat to human health and the environment posed by the increased generation and complexity, and transboundary movement of hazardous wastes and other wastes,

Mindful also that the most effective way of protecting human health and the environment from the dangers posed by such wastes is the reduction of their generation to a minimum in terms of quantity and/or hazard potential,

Convinced that States should take necessary measures to ensure that the management of hazardous wastes and other wastes including their transboundary movement and disposal is consistent with the protection of human health and the environment whatever the place of their disposal,

Noting that States should ensure that the generator should carry out duties with regard to the transport and disposal of hazardous wastes and other wastes in manner that is consistent with the protection of the environment, whatever the place of disposal,

Fully recognizing that any State has the sovereign right to ban the entry or disposal of foreign hazardous wastes and other wastes in its territory,

Recognizing also the increasing desire for the prohibition of transboundary movements of hazardous wastes and their disposal in other States, especially developing countries,

Convinced that hazardous wastes and other wastes should, as far as is compatible with environmentally sound and efficient management, be disposed of in the State where they were generated,

Aware also that transboundary movements of such wastes from the State of their generation to any other State should be permitted only when conducted under conditions which do not endanger human health and the environment, and under conditions in conformity with the provisions of this convention,

Considering that enhanced control of transboundary movement of hazardous wastes and other wastes will act as an incentive for their environmentally sound management and for the reduction of the volume of such transboundary movement,

Convinced that States should take measures for the proper exchange of information on and control of the transboundary movement of hazardous wastes and other wastes from and to those States,

Noting that a number of international and regional agreements have addressed the issue of protection and preservation of the environment with regard to the transit of dangerous goods.

Taking into account the Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment (Stockholm, 1972), the Cairo Guidelines and Principles for the Environmentally Sound Management of Hazardous wastes adopted by the Governing Council of the United Nations Environment Programme (UNEP) by decision 14/30 of 17 June 1987, the Recommendations of the United Nations Committee of Experts on the Transport of Dangerous Goods (formulated in 1957 and updated biennially), relevant recommendations, declarations, instruments and regulations adopted within the United Nations system and the work and studies done within other international and regional organizations,

Mindful of the spirit, principles, aims and function of the World Charter for Nature adopted by the General Assembly of the United Nations at its thirty-seventh session (1982) as the rule of ethics in respect of the protection of the human environment and the conservation of natural resources,

Affirming that States are responsible for the fulfilment of their international obligations concerning the protection of human health and protection and preservation of the environment, and are liable in accordance with international law,

Recognizing that in the case of a material breach of the provisions of this Convention or any protocol thereto the relevant international law of treaties shall apply,

Aware of the need to continue the development and implementation of environmentally sound low-waste technologies, recycling options, good house-keeping and management systems with a view to reducing to a minimum the generation of hazardous wastes and other wastes,

Aware also of the growing international concern about the need for stringent control of transboundary movement of hazardous wastes and other wastes, and of the need as far as possible to reduce such movement to a minimum,

Concerned about the problem of illegal transboundary traffic in hazardous wastes and other wastes,

Taking into account also the limited capabilities of the developing countries to manage hazardous wastes and other wastes,

Recognizing the need to promote the transfer of technology for the sound management of hazardous wastes and other wastes produced locally, particularly to the developing countries in accordance with the Cairo Guidelines and decision 14/16 of the Governing Council of UNEP on Promotion of the transfer of environmental protection technology,

Recognizing also that hazardous wastes and other wastes should be transported in accordance with relevant international conventions and recommendations,

Convinced also that the transboundary movement of hazardous wastes and other wastes should be permitted only when the transport and the ultimate disposal of such wastes is environmentally sound, and

Determined to protect, by strict control, human health and the environment against the adverse effects which may result from the generation and management of hazardous wastes and other wastes,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

Scope of the Convention

1. The following wastes that are subject to transboundary movement shall be "hazardous wastes" for the purposes of this Convention:

(a) Wastes that belong to any category contained in Annex I, unless they do not possess any of the characteristics contained in Annex III; and

(b) Wastes that are not covered under paragraph (a) but are defined as, or are considered to be, hazardous wastes by the domestic legislation of the Party of export, import or transit.

2. Wastes that belong to any category contained in Annex II that are subject to transboundary movement shall be "other wastes" for the purposes of this Convention.

3. Wastes which, as a result of being radioactive, are subject to other international control systems, including international instruments, applying specifically to radioactive materials, are excluded from the scope of this Convention.

4. Wastes which derive from the normal operations of a ship, the discharge of which is covered by another international instrument, are excluded from the scope of this Convention.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Convention:

1. "Wastes" are substances or objects which are disposed of or are intended to be disposed of or are required to be disposed of by the provisions of national law;

2. "Management" means the collection, transport and disposal of hazardous wastes or other wastes, including after-care of disposal sites;

3. "Transboundary movement" means any movement of hazardous wastes or other wastes from an area under the national jurisdiction of one State to or through an area under the national jurisdiction of another State or to or through an area not under the national jurisdiction of any State, provided at least two States are involved in the movement;

4. "Disposal" means an operation specified in Annex IV to this Convention;

5. "Approved site or facility" means a site or facility for the disposal of hazardous wastes or other wastes which is authorized or permitted to operate for this purpose by a relevant authority of the State where the site or facility is located;

6. "Competent authority" means one governmental authority designated by a Party to be responsible, within such geographical areas as the Party may think fit, for receiving the notification of a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes, and any information related to it, and for responding to such a notification, as provided in Article 6;

7. "Focal point" means the entity of a Party referred to in Article 5 responsible for receiving and submitting information as provided for in Articles 13 and 16;

8. "Environmentally sound management of hazardous wastes or other wastes" means taking all practicable steps to ensure that hazardous wastes or other wastes are managed in a manner which will protect human health and the environment against the adverse effects which may result from such wastes;

9. "Area under the national jurisdiction of a State" means any land, marine area or airspace within which a State exercises administrative and regulatory responsibility in accordance with international law in regard to the protection of human health or the environment;

10. "State of export" means a Party from which a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes is planned to be initiated or is initiated;

11. "State of import" means a Party to which a transboundary movement of hazardous wastes is planned or takes place for the purpose of disposal therein or for the purpose of loading prior to disposal in an area not under the national jurisdiction of any State;

12. "State of transit" means any State, other than the State of export or import, through which a movement of hazardous wastes or other wastes is planned or takes place;

13. "States concerned" means Parties which are States of export or import, or transit States, whether or not Parties;

14. "Person" means any natural or legal person;

15. "Exporter" means any person under the jurisdictions of the State of export who arranges for hazardous wastes or other wastes to be exported;

16. "Importer" means any person under the jurisdiction of the State of import who arranges for hazardous wastes or other wastes to be imported;

17. "Carrier" means any person who carries out the transport of hazardous wastes or other wastes;

18. "Generator" means any person whose activity produces hazardous wastes or other wastes or, if that person is not known, the person who is in possession and/or control of those wastes;

19. "Disposer" means any person to whom hazardous wastes or other wastes are shipped who carries out the disposal of such wastes;

20. "Political and/or economic integration organization" means an organization constituted by sovereign States to which its member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention and which has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve, formally confirm or accede to it;

21. "Illegal traffic" means any transboundary movement of hazardous wastes or other wastes as specified in Article 9.

Article 3

National Definitions of Hazardous Wastes

1. Each Party shall, within six months of becoming a Party to this Convention, inform the Secretariat of the Convention of the wastes, other than those listed in Annexes I and II, considered or defined as hazardous under its national legislation and of any requirements concerning transboundary movement procedures applicable to such wastes.

2. Each Party shall subsequently inform the Secretariat of any significant changes to the information it has provided pursuant to paragraph 1.

3. The Secretariat shall forthwith inform all Parties of the information it has received pursuant to paragraphs 1 and 2.

4. Parties shall be responsible for making the information transmitted to them by the Secretariat under paragraph 3 available to their exporters.

Article 4

General Obligations

1. (a) Parties exercising their right to prohibit the import of hazardous wastes or other wastes for disposal shall inform the other Parties of their decision pursuant to Article 13.

(b) Parties shall prohibit or shall not permit the export of hazardous wastes and other wastes to the Parties which have prohibited the import of such wastes, when notified pursuant to subparagraph (a) above.

(c) Parties shall prohibit or shall not permit the export of hazardous wastes and other wastes if the State of import does not consent in writing to the specific import, in the case where that State of import has not prohibited the import of such wastes.

2. Each Party shall take the appropriate measures to:

(a) Ensure that the generation of hazardous wastes and other wastes within it is reduced to a minimum, taking into account social, technological and economic aspects;

(b) Ensure the availability of adequate disposal facilities, for the environmentally sound management of hazardous wastes and other wastes, that shall be located, to the extent possible, within it, whatever the place of their disposal;

(c) Ensure that persons involved in the management of hazardous wastes or other wastes within it take such steps as are necessary to prevent pollution due to hazardous wastes and other wastes arising from such management and, if such pollution occurs, to minimize the consequences thereof for human health and the environment;

(d) Ensure that the transboundary movement of hazardous wastes and other wastes is reduced to the minimum consistent with the environmentally sound and efficient management of such wastes, and is conducted in a manner which will protect human health and the environment against the adverse effects which may result from such movement;

(e) Not allow the export of hazardous wastes or other wastes to a State or group of States belonging to an economic and/or political integration organization that are Parties, particularly developing countries, which have prohibited by their legislation all imports, or if it has reason to believe that the wastes in question will not be managed in an environmentally sound manner, according to criteria to be decided on by the Parties at their first meeting;

(f) Require that information about a proposed transboundary movement of hazardous wastes and other wastes be provided to the States concerned, according to Annex V A, to state clearly the effects of the proposed movement on human health and the environment;

(g) Prevent the import of hazardous wastes and other wastes if it has reason to believe that the wastes in question will not be managed in an environmentally sound manner;

(h) Co-operate in activities with other Parties and interested organizations, directly and through the Secretariat, including the dissemination of information on the transboundary movement of hazardous wastes and other wastes, in order to improve the environmentally sound management of such wastes and to achieve the prevention of illegal traffic;

3. The Parties consider that illegal traffic in hazardous wastes or other wastes is criminal.

4. Each party shall take appropriate legal, administrative and other measures to implement and enforce the provision of this Convention, including measures to prevent and punish conduct in contravention of the Convention.

5. A Party shall not permit hazardous wastes or other wastes to be exported to a non-Party or to be imported from a non-Party.

6. The Parties agree not to allow the export of hazardous wastes or other wastes for disposal within the area south of 60° South latitude, whether or not such wastes are subject to transboundary movement.

7. Furthermore, each Party shall:

(a) Prohibit all persons under its national jurisdiction from transporting or disposing of hazardous wastes unless such persons are authorized or allowed to perform such types of operations;

(b) Require that hazardous wastes that are to be the subject of a transboundary movement be packaged, labelled, and transported in conformity with generally accepted and recognized international rules and standards in the field of packaging, labelling, and transport, and that due account is taken of relevant internationally recognized practices;

(c) Require that hazardous wastes and other wastes be accompanied by a movement document from the point at which a transboundary movement commences to the point of disposal.

8. Each Party shall require that hazardous wastes or other wastes, to be exported, are managed in an environmentally sound manner in the State of import or elsewhere. Technical guidelines for the environmentally sound management of wastes subject to this convention shall be decided by the Parties at their first meeting.

9. Parties shall take the appropriate measures to ensure that the transboundary movement of hazardous wastes and other wastes only be allowed if:

(a) The State of export does not have the technical capacity and the necessary facilities, capacity or suitable disposal sites in order to dispose of the wastes in question in an environmentally sound and efficient manner; or

(b) The wastes in question are required as a raw material for recycling or recovery industries in the State of import; or

(c) The transboundary movement in question is in accordance with other criteria to be decided by the Parties, provided those criteria do not differ from the objectives of this Convention.

10. The obligation under this Convention of States in which hazardous wastes and other wastes are generated to require that those wastes are managed in an environmentally sound manner may not under any circumstances be transferred to the States of import or transit.

11. Nothing in this Convention shall prevent a Party from imposing additional requirements that are consistent with the provision of this Convention, and are in accordance with the rules of international law, in order better to protect human health and the environment.

12. Nothing in this Convention shall affect in any way the sovereignty of states over their territorial sea established in accordance with international law, and the sovereign rights and the jurisdiction which States have in their exclusive economic zones and their continental shelves in accordance with international law, and the exercise by ships and aircraft of all states of navigational rights and freedoms as provided for in international law and as reflected in relevant international instruments.

13. Parties shall undertake to review periodically the possibilities for the reduction of the amount and/or the pollution potential of hazardous wastes and other wastes which are exported to other States, in particular to developing countries,

Article 5

Designation of Competent Authorities and Focal Point

To facilitate the implementation of this Convention, the Parties shall:

1. Designate or establish one or more competent authorities and one focal point. One competent authority shall be designated to receive the notification in case of a state of transit.

2. Inform the Secretariat, within three months of the date of the entry into force of this Convention for them, which agencies they have designated as their focal point and their competent authorities.

3. Inform the Secretariat, within one month of the date of decision, of any changes regarding the designation made by them under paragraph 2 above.

Article 6

Transboundary Movement between Parties

The State of export shall notify, or shall require the generator or exporter to notify, in writing, through the channel of the competent authority of the State of export, the competent authority of the States concerned of any proposed transboundary movement of hazardous wastes or other wastes. Such notification shall contain the declarations and information specified in

Annex V A. Written in a language acceptable to the State of import. Only one notification needs to be sent to each State concerned.

2. The State of import shall respond to the notifier in writing, consenting to the movement with or without conditions, denying permission for the movement, or requesting additional information. A copy of the final response of the State of import shall be sent to the competent authorities of the States concerned which are Parties.

3. The State of export shall not allow the generator or exporter to commence the transboundary movement until it has received written confirmation that:

(a) The notifier has received the written consent of the State of import; and

(b) The notifier has received from the State of import confirmation of the existence of a contract between the exporter and the disposer specifying environmentally sound management of the wastes in question.

4. Each State of transit which is a party shall promptly acknowledge to the notifier receipt of the notification. It may subsequently respond to the notifier in writing, within 60 days, consenting to the movement with or without conditions, denying permission for the movement, or requesting additional information. The State of export shall not allow the transboundary movement to commence until it has received the written consent of the State of transit. However, if at any time a Party decides not to require prior written consent, either generally or under specific conditions, for transit transboundary movements of hazardous wastes or other wastes, or modifies its requirements in this respect, it shall forthwith inform the other Parties of its decision pursuant to Article 13. In this latter case, if no response is received by the State of export within 60 days of the receipt of a given notification by the State of transit, the State of export may allow the export to proceed through the State of transit.

5. In the case of a transboundary movement of wastes where the wastes are legally defined as or considered to be hazardous wastes only:

(a) By the State of export, the requirements of paragraph 9 of this Article that apply to the importer or disposer and the State of import shall apply mutatis mutandis to the exporter and State of export, respectively;

(b) By the State of import, or by the States of import and transit which are Parties, the requirements of paragraphs 1, 3, 4 and 6 of this Article that apply to the exporter and State of export shall apply mutatis mutandis to the importer of disposer and State of import, respectively; or

(c) By any State of transit which is a Party, the provisions of paragraph 4 shall apply to such state.

(6) The State of export may, subject to the written consent of the States concerned, allow the generator or the exporter to use a general notification where hazardous wastes or other wastes having the same physical and chemical characteristics are shipped regularly to the same disposer via the same customs office of exit of the State of export via the same customs office of entry of the State of import, and in the case of transit, via the same customs office of entry and exit of the State or States of transit.

7. The States concerned may make their written consent to the use of the general notification referred to in paragraph 6 subject to the supply of certain information, such as the exact quantities or periodical lists of hazardous wastes or other wastes to be shipped.

8. The general notification and written consent referred to in paragraphs 6 and 7 may cover multiple shipments of hazardous wastes or other wastes during a maximum period of 12 months.

9. The Parties shall require that each person who takes charge of a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes sign the movement document either upon delivery or receipt of the wastes in question. They shall also require that the disposer inform both the exporter and the competent authority of the State of export of receipt by the disposer of the wastes in question and, in due course, of the completion of disposal as specified in the notification. If no such information is received within the State of export, the competent authority of the State of export or the exporter shall so notify the State of import.

10. The notification and response required by this Article shall be transmitted to the competent authority of the Parties concerned or to such governmental authority as may be appropriate in the case of non-Parties.

11. Any transboundary movement of hazardous wastes or other wastes shall be covered by insurance, bond or other guarantee as may be required by the State of import or any state of transit which is a Party.

Article 7

Transboundary Movement from a Party through States which are not Parties

Paragraph 2 of Article 6 of the Convention shall apply mutatis mutandis to transboundary movement of hazardous wastes or other wastes from a Party through a State or States which are not Parties.

Article 8

Duty to Re-import

When a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes to which the consent of the States concerned has been given, subject to the provisions of this Convention, cannot be completed in accordance with the terms of the contract, the State of export shall ensure that the wastes in question are taken back into the State of export, by the exporter, if alternative arrangements cannot be made for their disposal in an environmentally sound manner, within 90 days from the time that the importing state informed the State of export and the Secretariat, or such other period of time as the States concerned agree. To this end, the State of export and any Party of transit shall not oppose, hinder or prevent the return of those wastes to the State of export.

Article 9

Illegal Traffic

1. For the purpose of this Convention, any transboundary movement of hazardous wastes or other wastes:

(a) without notification pursuant to the provisions of this Convention to all States concerned; or

(b) without the consent pursuant to the provisions of this Convention of a State concerned; or

(c) with consent obtained from States concerned through falsification, misrepresentation or fraud; or

(d) that does not conform in a material way with the documents; or

(e) that results in deliberate disposal (e.g. dumping) of hazardous wastes or other wastes in contravention of this Convention and of general principles of international law, shall be deemed to be illegal traffic.

2. In case a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes deemed to be illegal traffic as the result of conduct on the part of the exporter or generator, the State of export shall ensure that the wastes in question are:

(a) taken back by the exporter or the generator or, if necessary, by itself into the State of export, or, it impracticable,

(b) are otherwise disposed of in accordance with the provisions of this Convention, within 30 days from the time the State of export has been informed about the illegal traffic or such other period of time as States concerned may agree. To this end the Parties concerned shall not oppose, hinder or prevent the return of those wastes to the State of export.

3. In the case of a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes deemed to be illegal traffic as the result of conduct on the part of the importer or disposer, the State of import shall ensure that the wastes in question are disposed of in an environmentally sound manner by the importer or disposer or, if necessary, by itself within 30 days the time the illegal traffic has come to the attention of the State of import or such other period of time as the States concerned may agree. To this end, the Parties concerned shall co-operate, as necessary, in the disposal of the wastes in environmentally sound manner.

4. In case where the responsibility for the illegal traffic cannot be assigned either to the exporter or generator or the the importer or disposer, the Parties concerned or other Parties, as appropriate, shall ensure, through co-operation, that the wastes in question are disposed of as soon as possible in an environmentally sound manner either in the State of export or the State of import or elsewhere as appropriate.

5. Each Party shall introduce appropriate national/domestic legislation to prevent and punish illegal traffic. The Parties shall co-operate with a view to achieving the objects of this Article.

Article 10

International Co-operation

1. The Parties shall co-operate with each other in order to improve and achieve environmentally sound management of hazardous wastes and other wastes.

2. To this end, the Parties shall:

(a) Upon request, make available information, whether on a bilateral or multilateral basis, with a view to promoting the environmentally sound management of hazardous wastes and other wastes, including harmonization of technical standards and practices for the adequate of hazardous wastes and other wastes;

(b) Co-operate in monitoring the effects of the management of hazardous wastes on human health and the environment;

(c) Co-operate, subject to their national laws, regulations and policies, in the development and implementation of new environmentally sound low-waste technologies and the improvement of existing technologies with a view to eliminating, as far as practicable, the generation of hazardous wastes and other wastes and achieving more effective and efficient methods of ensuring their management in an environmentally sound manner, including the study of the economic, social and environmental effects of the adoption of such new or improved technologies;

(d) Co-operate actively, subject to their national laws, regulations and policies, in the transfer of technology and management systems related to the environmentally sound management of hazardous wastes and other wastes. They shall also co-operate in developing the technical capacity among Parties, especially those which may need and request technical assistance in this field;

(e) Co-operate in developing appropriate technical guidelines and/or codes of practice.

3. The Parties shall employ appropriate means to co-operate in order to assist developing countries in the implementation of subparagraphs a, b, c and d of paragraph 2 of Article 4.

4. Taking into account the needs of developing countries, co-operation between parties and the competent international organizations is encouraged to promote, *inter alia*, public awareness, the development of sound management of hazardous wastes and other wastes and the adoption of new low-waste technologies.

Article 11

Bilateral, Multilateral and Regional Agreements

1. Notwithstanding the provisions of Article 4 paragraph 5, Parties may enter into bilateral, multilateral, or regional agreements or arrangements regarding transboundary movement of hazardous wastes or other wastes with Parties or non-Parties provided that such agreements or arrangements do not derogate from the environmentally sound management of hazardous wastes and other wastes as required by this Convention. These agreements or arrangements shall stipulate provisions which are not less environmentally sound than those provided for by this Convention in particular taking into account the interests of developing countries.

2. Parties shall notify the Secretariat of any bilateral, multilateral or regional agreements or arrangements referred to in paragraph 1 and those which they have entered into prior to the entry into force of this Convention for them, for the purpose of controlling transboundary movements of hazardous wastes and other wastes which take place entirely among the Parties to such agreements. The provisions of this Convention shall not affect transboundary movements which take place pursuant to such agreements provided that such agreements are compatible with the environmentally sound management of hazardous wastes and other wastes as required by this Convention.

Article 12

Consultations on Liability

The Parties shall co-operate with a view to adopting, as soon as practicable, a protocol setting out appropriate rules and procedures in the field of liability and compensation for damage resulting from the transboundary movement and disposal of hazardous wastes and other wastes.

Article 13

Transmission of Information

1. The Parties shall, whenever it comes to their knowledge, ensure that, in the case of an accident occurring during the transboundary movement of hazardous wastes or other wastes or their disposal, which are likely to present risks to human health and the environment in other States, those states are immediately informed.

2. The Parties shall inform each other, through the Secretariat, of:

- (a) Changes regarding the designation of competent authorities and/or focal points, pursuant to Article 5;
- (b) Changes in their national definition of hazardous wastes, pursuant to Article 3; and, as soon as possible,
- (c) Decisions made by them not to consent totally or partially to the import of hazardous wastes or other wastes for disposal within the area under their national jurisdiction;
- (d) Decisions taken by them to limit or ban the export of hazardous wastes or other wastes;
- (e) Any other information required pursuant to paragraph 4 of this Article.

3. The Parties, consistent with national laws and regulations, shall transmit, through the Secretariat, to the Conference of the Parties established under Article 15, before the end of each calendar year, a report on the previous calendar year, containing the following information:

- (a) Competent authorities and focal points that have been designated by them pursuant to Article 5;
- (b) Information regarding transboundary movements of hazardous wastes or other wastes in which they have been involved, including:

- (i) The amount of hazardous wastes and other wastes exported, their category, characteristics, destination, any transit country and disposal method as stated on the response to notification;
- (ii) The amount of hazardous wastes and other wastes imported, their category, characteristics, origin, and disposal methods;
- (iii) Disposals which did not proceed as intended;
- (iv) Efforts to achieve a reduction of the amount of hazardous wastes or other wastes subject to transboundary movement;
- (c) Information on the measures adopted by them in implementation of this Convention;
- (d) Information on available qualified statistics which have been compiled by them on the effects on human health and the environment of the generation, transportation and disposal of hazardous wastes or other wastes;
- (e) Information concerning bilateral, multilateral and regional agreements and arrangements entered into pursuant to Article II of this Convention;
- (f) Information on accidents occurring during the transboundary movement and disposal of hazardous wastes and other wastes and on the measures undertaken to deal with them;
- (g) Information on disposal options operated within the area of their national jurisdiction;
- (h) Information on measures undertaken for development of technologies for the reduction and/or elimination of production of hazardous wastes and other wastes; and
- (1) Such other matters as the Conference of the Parties shall deem relevant.

4. The Parties, consistent with national laws and regulations, shall ensure that copies of each notification concerning any given transboundary movement of hazardous wastes or other wastes, and the response to it, are sent to the Secretariat when a Party considers that its environment may be affected by that transboundary movement has requested that this should be done.

Article 14

Financial Aspects

1. The Parties agree that, according to the specific needs of different regions and subregions, regional or sub-regional centres for training and technology transfers regarding the management of hazardous wastes and other wastes and the minimization of their generation should be established. The Parties shall decide on the establishment of appropriate funding mechanisms of a voluntary nature.

2. The Parties shall consider the establishment of a revolving fund to assist on an interim basis in case of emergency situations to minimize damage from accidents arising from transboundary movements of hazardous wastes and other wastes or during the disposal of those wastes.

Article 15

Conference of the Parties

1. A Conference of the Parties is hereby established. The first meeting of the Conference of the Parties shall be convened by the Executive Director of UNEP not later than one year after the entry into force of this Convention. Thereafter, ordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at regular intervals to be determined by the Conference at its first meeting.

2. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to them by the Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

3. The Conference of the Parties shall by consensus agree upon and adopt rules of procedure for itself and for any subsidiary body it may establish, as well as financial rules to determine in particular the financial participation of the Parties under this Convention.

4. The Parties at their first meeting shall consider any additional measures needed to assist them in fulfilling their responsibilities with respect to the protection and the preservation of the marine environment in the context of this Convention.

5. The Conference of the Parties shall keep under continuous review and evaluation the effective implementation of this Convention, and, in addition, shall:

(a) Promote the harmonization of appropriate policies, strategies and measures of minimizing harm to human health and the environment by hazardous wastes and other wastes;

(b) Consider and adopt, as required, amendments to this Convention and its annexes, taking into consideration, inter alia, available scientific, technical, economic and environmental information;

(c) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the purposes of this Convention in the light of experience gained in its operation and in the operation of the agreements and arrangements envisaged in Article 11;

(d) Consider and adopt protocols as required; and

(e) Establish such subsidiary bodies as are deemed necessary for the implementation of this Convention.

6. The United Nations, its specialized agencies, as well as any State not party to this Convention, may be represented as observers at meetings of the Conference of the Parties. Any other body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, qualified in fields relating to hazardous wastes or other wastes which has informed the Secretariat of its wish to be represented as an observer at a meeting of the Conference of the Parties, may be admitted unless at least one third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure adopted by the Conference of the Parties.

7. The Conference of the Parties shall undertake three years after the entry into force of this Convention, and at least every six years thereafter, an evaluation of its effectiveness and, if deemed necessary, to consider the adoption of a complete or partial ban of transboundary movements of hazardous wastes and other wastes in light of the latest scientific, environmental, technical and economic information.

Article 16

Secretariat

1. The functions of the Secretariat shall be:

(a) To arrange for and service meetings provided for in Article 15 and 17;

(b) To prepare and transmit reports based upon information received in accordance with Articles 3, 4, 6, 11 and 13 as well as upon information derived from meetings of subsidiary bodies established under Article 15 as well as upon, as appropriate, information provided by relevant intergovernmental and non-governmental entities;

(c) To prepare reports on its activities carried out in implementation of its functions under this Convention and present them to the Conference of the Parties;

(d) To ensure the necessary coordination with relevant international bodies, and in particular to enter into such administrative and contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions;

(e) To communicate with focal points and competent authorities established by the Parties in accordance with Article 5 of this Convention;

(f) To compile information concerning authorized national sites and facilities of Parties available for the disposal of their hazardous wastes and other wastes and to circulate this information among Parties;

(g) To receive and convey information from and to Parties on;

- sources of technical assistance and training;
- available technical and scientific know-how;
- sources of advice and expertise; and
- availability of resources

with a view to assisting them, upon request, in such areas as:

- the handling of the notification system of this Convention;
- the management of hazardous wastes and other wastes;
- environmentally sound technologies relating to hazardous wastes and other wastes, such as low- and non-waste technology;
- the assessment of disposal capabilities and sites;
- the monitoring of hazardous wastes and other wastes; and
- emergency responses;

(h) To provide Parties, upon request, with information on consultants or consulting firms having the necessary technical competence in the field, which can assist them to examine a notification for a transboundary movement, the concurrence of a shipment of hazardous wastes or other wastes with the relevant notification, and/or the fact that the proposed disposal facilities for hazardous wastes or other wastes are environmentally sound, when they have reason to believe that the wastes in question will not be managed in an environmentally sound manner. Any such examination would not be at the expense of the Secretariat;

(i) To assist Parties upon request in their identification of cases of illegal traffic and to circulate immediately to the Parties concerned any information it has received regarding illegal traffic;

(j) To co-operate with Parties and with relevant and competent international organizations and agencies in the provision of experts and equipment for the purpose of rapid assistance to States in the event of an emergency situation; and

(k) To perform such other functions relevant to the purposes of this Convention as may be determined by the Conference of the Parties.

2. The secretariat functions will be carried out on an interim basis by UNEP until the completion of the first meeting of the Conference of the Parties held pursuant to Article 15.

3. At its first meeting, the Conference of the Parties shall designate the Secretariat from among those existing competent intergovernmental organizations which have signified their willingness to carry out the secretariat functions under this Convention. At this meeting, the Conference of the Parties shall also evaluate the implementation by the interim Secretariat of the functions assigned to it, in particular under paragraph 1 above, and decide upon the structures appropriate for those functions.

Article 17

Amendment of the Convention

1. Any Party may propose amendments to this Convention and any Party to a protocol may propose amendments to that protocol. Such amendments shall take due account, inter alia, of relevant scientific and technical considerations.

2. Amendments to this Convention shall be adopted at a meeting of the Conference of the Parties. Amendments to any protocol shall be adopted at a meeting of the Parties to the protocol in question. The text of any proposed amendment to this Convention or to any protocol, except as may otherwise be provided in such protocol, shall be communicated to the Parties by the Secretariat at least six months before the meeting at which it is proposed for adoption. The Secretariat shall also communicate proposed amendments to the Signatories to this Convention for information.

3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Convention by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the Parties present and voting at the meeting, and shall be submitted by the Depositary to all Parties for ratification, approval, formal confirmation or acceptance.

4. The procedure mentioned in paragraph 3 above shall apply to amendments to any protocol, except that a two-thirds majority of the Parties to that protocol present and voting at the meeting shall suffice for their adoption.

5. Instruments of ratification, approval, formal confirmation or acceptance of amendments shall be deposited with the Depositary. Amendments adopted in accordance with paragraphs 3 or 4 above shall enter into force between Parties having accepted them on the ninetieth day after the receipt by the Depositary of their instrument of ratification, approval, formal confirmation or acceptance by at least three-fourths of the Parties who accepted the amendments to the protocol concerned, except as may otherwise be provided in such protocol. The amendments shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after that Party deposits its instrument of ratification, approval, formal confirmation or acceptance of the amendments.

6. For the purpose of this Article, "Parties present and voting" means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

Article 18

Adoption and Amendment of Annexes

1. The annexes to this Convention or to any protocol shall form an integral part of this Convention or of such protocol, as the case may be and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Convention or its protocols constitutes at the same time a reference to any annexes thereto. Such annexes shall be restricted to scientific, technical and administrative matters.

2. Except as may be otherwise provided in any protocol with respect to its annexes, the following procedure shall apply to the proposal, adoption and entry into force of additional annexes to this Convention or of annexes to a protocol:

(a) Annexes to this Convention and its protocols shall be proposed and adopted according to the procedure laid down in Article 17, paragraphs 2, 3 and 4;

(b) Any Party that is unable to accept an additional annex to this Convention or an annex to any protocol to which it is party shall so notify the Depositary, in writing, within six months from the date of the communication of the adoption by the Depositary. The Depositary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at any time substitute an acceptance for a previous declaration of objection and the annex shall thereupon enter into force for that Party;

(c) On the expiry of six months from the date of the circulation of the communication by the Depositary, the annex shall become effective for all Parties to this Convention or to any protocol concerned, which have not submitted a notification in accordance with the provision of subparagraph (b) above.

3. The proposal, adoption and entry into force of amendments to annexes to this Convention or to any protocol shall be subject to the same procedure as for the proposal, adoption and entry into force of annexes to the Convention or annexes to a protocol. Annexes and amendments thereto shall take due account, inter alia, of relevant scientific and technical considerations.

4. If an additional annex or an amendment to an annex involves an amendment to this Convention or to any protocol, the additional annex or amended annex shall not enter into force until such time as the amendment to this Convention or to the protocol enters into force.

Article 19
Verification

Any Party which has reason to believe that another Party is acting or has acted in breach of its obligations under this Convention may inform the Secretariat thereof, and in such an event, shall simultaneously and immediately inform, directly or through the Secretariat, the Party against whom the allegations are made. All relevant information should be submitted by the Secretariat to the Parties.

Article 20
Settlement of Disputes

1. In case of a dispute between Parties as to the interpretation or application of, or compliance with, this Convention or any protocol thereto, they shall seek a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their own choice.

2. If the Parties concerned cannot settle their dispute through the means mentioned in the preceding paragraph, the dispute, if the parties to the dispute agree, shall be submitted to the International Court of Justice or to arbitration under the conditions set out in Annex VI on Arbitration. However, failure to reach common agreement on submission of the dispute to the International Court of Justice or to arbitration shall not absolve the Parties from the responsibility of continuing to seek to resolve it by the means referred to in paragraph 1.

3. When ratifying, accepting, approving, formally confirming or acceding to this Convention, or at any time thereafter, a State or political and/or economic integration organization may declare that it recognizes as compulsory *ipso facto* and without special agreement, in relation to any Party accepting the same obligation:

- (a) submission of the dispute to the International Court of Justice; and/or
- (b) arbitration in accordance with the procedures set out in Annex VI.

Such declaration shall be notified in writing to the Secretariat which shall communicate it to the Parties.

Article 21
Signature

This Convention shall be open for signature by States, by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, and by political and/or economic integration organizations, in Basel on 22 March 1989, at the Federal Department of Foreign Affairs of Switzerland in Berne from 23 March 1989 to 30 June 1989 and at United Nations Headquarters in New York from 1 July 1989 to 22 March 1990.

Article 22
Ratification, Acceptance, Formal Confirmation or Approval

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by States and by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, and to formal confirmation or approval by political and/or economic integration organizations. Instruments of ratification, acceptance, formal confirmation, or approval shall be deposited with the Depository.

2. Any organization referred to in paragraph 1 above which becomes a Party to this Convention without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under the Convention. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to the Convention, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Convention. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention concurrently.

3. In their instruments of formal confirmation or approval, the organizations referred to in paragraph 1 above shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention. These organizations shall also inform the Depositary, who will inform the Parties of any substantial modification in the extent of their competence.

Article 23

Accession

1. This Convention shall be open for accession by States, by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, and by political and/or economic integration organizations from the day after the date on which the Convention is closed for signature. The instruments of accession shall be deposited with the Depositary.

2. In their instruments of accession, the organizations referred to in paragraph 1 above shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention. These organizations shall also inform the Depositary of any substantial modification in the extent of their competence.

3. The provisions of Article 22 paragraph 2, shall apply to political and/or economic intergration organizations which accede to this Convention.

Article 24

Right to Vote

1. Except as provided for in paragraph 2 below, each Contracting Party to this Convention shall have one vote.

2. Political and/or economic integration organizations, in matters within their competence, in accordance with Article 22, paragraph 3, and Article 23, paragraph 2, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties to the Convention or the relevant protocol. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

Article 25

Entry into Force

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the twentieth instrument of ratification, acceptance, formal confirmation, approval or accession.

2. For each State or political and/or economic integration organization which ratifies, accepts, approves or formally confirms this Convention or accedes thereto after the date of the deposit of the twentieth instrument of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession, it shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or political and/or economic integration organization of its instrument of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession.

3. For the purposes of paragraphs 1 and 2 above, any instrument deposited by a political and/or economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

Article 26

Reservations and Declarations

1. No reservation or exception may be made to this Convention.

2. Paragraph 1 of this Article does not preclude a State or political and/or economic integration organization, when signing, ratifying, accepting, approving, formally confirming or acceding to this Convention, from making declarations or statements, however phrased or named, with a view, inter alia, to the harmonization of its laws and regulations with the provisions of this Convention, provided that such declarations or statements do not purport to exclude or to modify the legal effects of the provisions of the Convention in their application to that State.

Article 27

Withdrawal

1. At any time after three years from the date on which this Convention has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depository.

2. Withdrawal shall be effective one year from receipt of notification by the Depository, or on such later date as may be specified in the notification.

Article 28

Depository

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depository of this Convention and of any protocol thereto.

Article 29

Authentic texts

The original Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of this Convention are equally authentic.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention.

Done aton the day of.....1989

Annex I

CATEGORIES OF WASTES TO BE CONTROLLED

Waste Streams

- Y1 Clinical wastes from medical care in hospitals, medical centres and clinics
- Y2 Wastes from the production and preparation of pharmaceutical products
- Y3 Waste pharmaceutical, drugs and medicines
- Y4 Wastes from the production, formulation and use of biocides and phytopharmaceuticals
- Y5 Wastes from the manufacture, formulation and use of wood preserving chemicals
- Y6 Wastes from the production, formulation and use of organic solvents
- Y7 Wastes from heat treatment and tempering operations containing cyanides
- Y8 Waste mineral oils unfit for their originally intended use
- Y9 Waste oils/water, hydrocarbons/water mixtures, emulsions
- Y10 Waste substances and articles containing or contaminated with polychlorinated biphenyls (PCBs) and/or polychlorinated terphenyls (PCTs) and/or polybrominated biphenyls (PBBs)
- Y11 Waste tarry residues arising from refining, distillation and any pyrolytic treatment
- Y12 Wastes from production, formulation and use of inks, dyes, pigments, paints, lacquers, varnish
- Y13 Wastes from production, formulation and use of resins, latex, plasticizers, glues/adhesives
- Y14 Waste chemical substances arising from research and development or teaching activities which are not identified and/or are new and whose effects on man and/or the environment are not known
- Y15 Wastes of an explosive nature not subject to other legislation

- Y16 Wastes from production, formulation and use of photographic chemicals and processing materials
- Y17 Wastes resulting from surface treatment of metals and plastics
- Y18 Residues arising from industrial waste disposal operations

Wastes having as constituents :

- Y19 Metal carbonyls
- Y20 Beryllium; beryllium compounds
- Y21 Hexavalent chromium compounds
- Y22 Copper compounds
- Y23 Zinc compounds
- Y24 Arsenic; arsenic compounds
- Y25 Selenium; selenium compounds
- Y26 Cadmium; cadmium compounds
- Y27 Antimony; antimony compounds
- Y28 Tellurium; tellurium compounds
- Y29 Mercury; mercury compounds
- Y30 Thallium; thallium compounds
- Y31 Lead; lead compounds
- Y32 Inorganic flourine compounds excluding calcium fluoride
- Y33 Inorganic cyanides
- Y34 Acidic solutions or acids in solid form
- Y35 Basic solutions or bases in solid form
- Y36 Asbestos (dust and fibres)
- Y37 Organic phosphorous compounds
- Y38 Organic cyanides
- Y39 Phenols; phenol compounds including chlorophenols
- Y40 Ethers
- Y41 Halogenated organic solvents
- Y44 Organic solvents excluding halogenated solvents
- Y43 Any congener of polychlorinated dibenzo-furan
- Y44 Any congener of polychlorinated dibenzo-p-dioxin
- Y45 Organohalogen compounds other than substances referred to in this Annex (eg. Y39, Y41, Y42, Y43, Y44).

Annex II

CATEGORIES OF WASTES REQUIRING SPECIAL CONSIDERATION

- Y46 Wastes collected from households
- Y47 Residues arising from the incineration of household wastes

Annex III

LIST OF HAZARDOUS CHARACTERISTICS

UN*	Class	Code	Characteristics
	1	H1	<p>Explosive</p> <p>An explosive substance or waste is a solid or liquid substance or waste (or mixture of substances or wastes) which is in itself capable by chemical reaction of producing gas at such a temperature and pressure and at such a speed as to cause damage to the surroundings.</p>
	3	H3	<p>Flammable liquids</p> <p>The word "flammable" has the same meaning as "inflammable" Flammable liquids are liquids, or mixtures of liquids, or liquids contain solids in solution or suspension (for example, paint, varnishes, lacquers, etc., but not including substances or wastes otherwise classified on account of their dangerous characteristics) which give off a flammable vapour at temperatures of not more than 60.5°C, closed-cup test, or not more than 65.6°C, open-cup test. (Since the results of open-cup tests and of closed cup tests are not strictly comparable and even individual results by the same test are often variable, regulations varying from the above figures to make allowance for such differences would be within the spirit of this definition.)</p>
	4.1	H4.1	<p>Flammable solids</p> <p>Solids, or waste solids, other than those classed as explosives, which under conditions encountered in transport are readily combustible, or may cause or contribute to fire through friction.</p>
	4.2	H4.2	<p>Substances or wastes liable to spontaneous combustion</p> <p>Substances or wastes which are liable to spontaneous heating under normal conditions encountered in transport, or to heating up on contact with air, and being then liable to catch fire.</p>
	4.3	H4.3	<p>Substances or wastes which, in contact with water emit flammable gases</p> <p>Substances or wastes which, by interaction with water, are liable to become spontaneously flammable or to give off flammable gases in dangerous quantities.</p>

* Corresponds to the hazard classification system included in the United Nations Recommendations on the Transport of Dangerous Goods (ST/SG/AC.10/1/Rev.5, United Nations, New York, 1988).

- 5.1 H5.1 Oxidizing
Substances or wastes which, while in themselves not necessarily combustible, may, generally by yielding oxygen cause, or contribute to, the combustion of other materials.
- 5.2 H5.2 Organic Peroxides
Organic substances or wastes which contain the bivalent-O-O-structure are thermally unstable substances which may undergo exothermic self-accelerating decomposition.
- 6.1 H6.1 Poisonous (Acute)
Substances or wastes liable either to cause death or serious injury or to harm human health if swallowed or inhaled or by skin contact.
- 6.2 H6.2 Infectious substances
Substances or wastes containing viable micro organisms or their toxins which are known or suspected to cause disease in animals or humans.
- 8 H8 Corrosives
Substances or wastes which, by chemical action, will cause severe damage when in contact with living tissue, or, in the case of leakage, will materially damage, or even destroy, other goods or the means of transport; they may also cause other hazards.
- 9 H10 Liberation of toxic gases in contact with air or water substances or wastes which, by interaction with air or water, are liable to give off toxic gases in dangerous quantities.
- 9 H11 Toxic (Delayed or chronic)
Substances or wastes which, if they are inhaled or ingested or if they penetrate the skin, may involve delayed or chronic effects, including carcinogenicity.
- 9 H12 Ecotoxic
Substances or wastes which if released present or may present immediate or delayed adverse impacts to the environment by means of bioaccumulation and/or toxic effects upon biotic systems.
- 9 H13 Capable, by any means, after disposal, of yielding another material, e. g., leachate, which possesses any of the characteristics listed above.

Tests

The potential hazards posed by certain types of wastes are not yet fully documented; testes to define quantitatively these hazards do not exist. Further research is necessary in order to develop means to characterise potential hazards posed to man and/or the environment by these wastes. Standardized tests have been derived with respect to pure substances and materials. Many countries have developed national tests which can be applied to materials listed in Annex I, in order to decide if these materials exhibit any of the characteristics listed in this Annex.

Annex IV

DISPOSAL OPERATIONS

A. OPERATIONS WHICH DO NOT LEAD TO THE POSSIBILITY OF RESOURCE RECOVERY, RECYCLING, RECLAMATION, DIRECT RE-USE OR ALTERNATIVE USES

Section A encompasses all such disposal operations which occur in practice.

- D1 Deposit into or onto land, (e.g., landfill, etc.)
- D2 Land treatment, (e.g., biodegradation of liquid or sludgy discards in soils, etc.)
- D3 Deep injection, (e.g., injection of pumpable discards into wells, salt domes or naturally occurring repositories, etc.)
- D4 Surface impoundment, (e.g., placement of liquid or sludge discards into pits, ponds or lagoons, etc.)
- D5 Specially engineered landfill, (e.g., placement into lined discrete cells which are capped and isolated from one another and the environment, etc.)
- D6 Release into a water body except seas/oceans
- D7 Release into seas/oceans including sea-bed insertion
- D8 Biological treatment not specified elsewhere in this Annex which results in final compounds or mixtures which are discarded by means of any of the operations in Section A
- D9 Physico chemical treatment not specified elsewhere in this Annex which results in final compounds or mixtures which are discarded by means of any of the operations in Section A, (e.g., evaporation, drying, calcination, neutralisation, precipitation, etc.)
- D10 Incineration on land
- D11 Incineration at sea
- D12 Permanent storage (e.g., emplacement of containers in a mine, etc.)
- D13 Blending or mixing prior to submission to any of the operations in Section A
- D14 Repackaging prior to submission to any of the operations in Section A
- D15 Storage pending any of the operations in Section A

B. OPERATIONS WHICH MAY LEAD TO RESOURCE RECOVERY, RECYCLING, RECLAMATION, DIRECT RE-USE OR ALTERNATIVE USES

Section B encompasses all such operations with respect to materials legally defined as or considered to be hazardous wastes and which otherwise would have been destined for operations included in Section A

- R1 Use as a fuel (other than in direct incineration) or other means to generate energy
- R2 Solvent reclamation/regeneration
- R3 Recycling/reclamation of organic substances which are not used as solvents
- R4 Recycling/reclamation of metals and metal compounds
- R5 Recycling/reclamation of other inorganic materials
- R6 Regeneration of acids or bases
- R7 Recovery of components used for pollution abatement
- R8 Recovery of components from catalysts
- R9 Used oil re-refining or other reuses of previously used oil
- R10 Land treatment resulting in benefit to agriculture or ecological improvement

- R11 Uses of residual materials obtained from any of the operations numbered R1-R10
R12 Exchange of wastes for submission to any of the operations numbered R1-R11
R13 Accumulation of material intended for any operation in Section B

Annex V A
INFORMATION TO BE PROVIDED ON NOTIFICATION

1. Reason for waste export
2. Exporter of the waste 1/
3. Generator(s) of the waste and site of generation 1/
4. Disposer of the waste and actual site of disposal 1/
5. Intended carrier(s) of the waste or their agents, if known 1/
6. Country of export of the waste
Competent authority 2/
7. Expected countries of transit
Competent authority 2/
8. Country of import of the waste
Competent authority 2/
9. General or single notification
10. Projected date(s) of shipment(s) and period of time over which waste is to be exported and proposed itinerary (including point of entry and exit) 3/
11. Means of transport envisaged (road, rail, sea, air, inland waters)
12. Information relating to insurance 4/
13. Designation and physical description of the waste including Y number and UN number and its composition 5/ and information on any special handling requirements including emergency provisions in case of accidents
14. Type of packaging envisaged (eg. bulk, drummed, tanker)
15. Estimated quantity in weight/volume 6/
16. Process by which the waste is generated 7/
17. For wastes listed in Annex I, classifications from Annex III: hazardous characteristic, H number, and UN class.
18. Method of disposal as per Annex IV
19. Declaration by the generator and exporter that the information is correct
20. Information transmitted (including technical description of the plant) to the exporter or generator from the disposer of the waste upon which the latter has based his assessment that there was no reason to believe that the wastes will not be managed in an environmentally sound manner in accordance with the laws and regulations of the country of import.
21. Information concerning the contract between the exporter and disposer.

Notes

- 1 Full name and address, telephone, telex or telefax number and the name, address, telephone, telex or telefax number of the person to be contacted.
- 2 Full name and address, telephone, telex or telefax number.
- 3 In the case of a general notification covering several shipments, either the expected dates of each shipment or, if this is not known, the expected frequency of the shipments will be required.
- 4 Information to be provided on relevant insurance requirements and how they are met by exporter, carrier and disposer.
- 5 The nature and the concentration of the most hazardous components, in terms of toxicity and other dangers presented by the waste both in handling and in relation to the proposed disposal method.
- 6 In the case of a general notification covering several shipments, both the estimated total quantity and the estimated quantities for each individual shipment will be required.
- 7 Insofar as this is necessary to assess the hazard and determine the appropriateness of the proposed disposal operation.

Annex V B

INFORMATION TO BE PROVIDED ON THE MOVEMENT DOCUMENT

1. Exporter of the waste 1/
2. Generator(s) of the waste and site of generation 1/
3. Disposer of the waste and actual site of disposal 1/
4. Carrier(s) of the waste 1/ or his agent(s)
5. Subject of general or single notification
6. The date the transboundary movement started and date(s) and signature on receipt by each person who takes charge of the waste
7. Means of transport (road, rail, inland waterway, sea, air) including countries of export, transit and import, also point of entry and exit where these have been designated
8. General description of the waste (physical state, proper UN shipping name and class, UN number, Y number and H number as applicable)
9. Information on special handling requirements including emergency provision in case of accidents
10. Type and number of packages
11. Quantity in weight/volume
12. Declaration by the generator or exporter that the information is correct
13. Declaration by the generator or exporter indicating no objection from the competent authorities of all States concerned which are Parties.
14. Certification by disposer of receipt at designated disposal facility and indication of method of disposal and of the approximate date of disposal.

Notes

The information required on the movement document shall where possible be integrated in one document with that required under transport rules. Where this is not possible the information should complement rather than duplicate that required under the transport rules. The movement document shall carry instructions as to who is to provide information and fill-out any form.

- 1/ Full name and address, telephone, telex or telefax number and the name, address, telephone, telex or telefax number of the person to be contacted in case of emergency.

Annex VI

ARBITRATION

Article 1

Unless the agreement referred to in Article 20 of the Convention provides otherwise, the arbitration procedure shall be conducted in accordance with Articles 2 to 10 below.

Article 2

The claimant party shall notify the Secretariat that the parties have agreed to submit the dispute to arbitration pursuant to paragraph 2 or paragraph 3 of Article 20 and include, in particular, the Articles of the Convention the interpretation or application of which are at issue. The Secretariat shall forward the information thus received to all Parties to the Convention.

Article 3

The arbitral tribunal shall consist of three members. Each of the Parties to the dispute shall appoint an arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator, who shall be the chairman of the tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

Article 4

1. If the chairman of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Secretary-General of the United Nations shall, at the request of either party, designate him within a further two months period.

2. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of the receipt of the request, the other party may inform the Secretary-General of the United Nations who shall designate the chairman of the arbitral tribunal within a further two months' period. Upon designation, the chairman of the arbitral tribunal shall request the party which has not appointed an arbitrator to do so within two months. After such period, he shall inform the Secretary-General of the United Nations, who shall make this appointment within a further two months' period.

Article 5

1. The arbitral tribunal shall render its decision in accordance with international law and in accordance with the provisions of this Convention.

2. Any arbitral tribunal constituted under the provisions of this Annex shall draw up its own rules of procedure.

Article 6

1. The decisions of the arbitral tribunal both on procedure and on substance, shall be taken by majority vote of its members.
2. The tribunal may take all appropriate measures in order to establish the facts. It may, at the request of one of the parties, recommend essential interim measures of protection.
3. The parties to the dispute shall provide all facilities necessary for the effective conduct of the proceedings.
4. The absence or default of a party in the dispute shall not constitute an impediment to the proceedings.

Article 7

The tribunal may hear and determine counter-claims arising directly out of the subject-matter of the dispute.

Article 8

Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the expenses of the tribunal, including the remuneration of its members, shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its expenses, and shall furnish a final statement thereof to the parties.

Article 9

Any Party that has an interest of a legal nature in the subject-matter of the dispute which may be affected by the decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

Article 10

1. The tribunal shall render its award within five months of the date on which it is established unless it finds it necessary to extend the time-limit for a period which should not exceed five months.
2. The award of the arbitral tribunal shall be accompanied by a statement of reasons. It shall be final and binding upon the parties to the dispute.
3. Any dispute which may arise between the parties concerning the interpretation or execution of the award may be submitted by either party to the arbitral tribunal which made the award or, if the latter cannot be seized thereof, to another tribunal constituted for this purpose in the same manner as the first.